

ABSTRACT BOOK

AKDENİZ 5.ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

MEDITERRANEAN SUMMIT

5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCES CONGRESS

ISBN : 978-625-7341-46-2

*MEDITERRANEAN SUMMIT
5TH INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCES CONGRESS
AUGUST 7-8, 2021
MERSIN*

Edited By

*DR. GÜLTEKİN GÜRÇAY
KHORRAM MANAFİDİZAJI*

All rights of this book belong to UBAK Publishing house.

Without permission can't be duplicate or copied.

Authors of chapters are responsible both ethically and juridically.

UBAK Publications – 2021 ©

Issued: 30.08.2021

ISBN: 978-625-7341-46-2

CONGRESS ID

MEDITERRANEAN SUMMIT 5TH INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCES CONGRESS

DATE – PLACE

AUGUST 7-8, 2021

MERSIN

ORGANIZATION

UBAK International Sciences Academy

CONGRESS ORGANIZING BOARD

Head of Organizing Board: Dr Gültekin Gürçay

Organizing Committee Member: Dr. Nadire Kantarcıoğlu

Organizing Committee Member: Dr. Leman Kuzu

Organizing Committee Member: Editor of the USE Journal

Organizing Committee Member: Editor of the EuroAsia Journal

Organizing Committee Member: Editor of UBAK Publishing house.

General Coordinator: Amaneh Manafidizaji

EVALUATION PROCESS

All applications have undergone a double-blind peer review process.

PARTICIPATING COUNTRIES

Turkey –India- Azerbaijan- Iraq– Spain– Australia

PRESENTATION

Oral presentation

LANGUAGES

Turkish, English, Russian, Persian, Arabic

Scientific & Review Committee

Dr. Gulmira ABDİRASULOVA
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Prof. Dr. Yunir ABDRAHIMOV
Ufa State Petroleum Technological University

Dr. Maha Hamdan ALANAZİ
Riyad Kral Abdülaziz Teknoloji Enstitüsü

Dr. Dzhakipbek Altaevich ALTAYEV
Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Doç. Dr. Hülya BALKAYA
Atatürk Üniversitesi

Doç. Dr. Mehmet Fırat BARAN
Mardin Artuklu Üniversitesi

Dr. Amina Salihi BAYERO
Yusuf Maitama Sule Üniversitesi

Dr. Karligash BAYTANASOVA
Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Dr. Baurcan BOTAKARAEV
Hoca Ahmet Yesevi Üniversitesi

Dr. Ahmad Sharif FAKHEER
Ürdün Devlet Üniversitesi

Doç. Dr. Abbas GHAFARI
Tebriz Üniversitesi

Prof.Dr. Ariz Avaz GOZALOV
Moskova Devlet Üniversitesi

Doç. Dr. Ebru GÖZÜKARA
İstanbul Arel Üniversitesi

Prof. Dr. Gulzar İBRAGİMOVA
Bakü Avrasya Üniversitesi

Dr. Gültekin GÜRÇAY

Doç. Dr. Dilorom HAMROEVA
Özbekistan Bilimler Akademisi

Dr. Mehdi Meskini Heydarlou

Dr. Bazarhan İMANGALİYEVA
K.Zhubanov Aktobe Devlet Bölge Üniversitesi

Dr. Keles Nurmaşılı JAYLIBAY
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Mamatkuli Jurayev
Özbekistan Bilim Akademisi

Dr. Kalemkas KALIBAEVA
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Bouaraour Kamel
Ghardaia Üniversitesi

Prof. Dr. Ergün KOCA
Girne Amerikan Üniversitesi

Prof Dr. Bülent KURTIŞOĞLU
Ardahan Üniversitesi

Dr. Leman KUZU
İstanbul Kültür Üniversitesi

Sonali MALHOTRA
Delhi Balbahtri Academy

Dr. Alia R. MASALİMOVA
Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Prof. Muntazir MEHDI
Pakistan Language Academy

Dr. Amanbay MOLDİBAEV
Taraz Devlet Pedagoji Üniversitesi

Prof. Dr. Hasan Hüseyin ÖZTÜRK
Çukurova Üniversitesi

Doç. Dr. Yeliz ÇAKIR SAHİLLİ
Munzur Üniversitesi

Dr. Aysulu B. SARSEKENOVA
Orleu Milli Kalkınma Enstitüsü

Dr. Gulşat ŞUGAYEVA
Dosmukhamedov Atyrau Devlet Üniversitesi

Doç. Dr. Yeliz KINDAP TEPE
Cumhuriyet Üniversitesi

Doç. Dr. Mehmet Özkan TİMURKAN
Atatürk Üniversitesi

Dr. K.A. TLEUBERGENOVA
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Cholpon TOKTOSUNOVA
Rasulbekov Kırgız Ekonomi Üniversitesi

Doç. Dr. Yıldırım İsmail TOSUN
Şırnak Üniversitesi

Dr. Botagul TURGUNBAEVA
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Dinarakhan TURSUNALİEVA
Rasulbekov Kırgız Ekonomi Üniversitesi

Doç. Dr. Ali Korkut ULUDAĞ
Atatürk Üniversitesi

Doç. Dr. Fahriye Oben ÜRÜ
İstanbul Arel Üniversitesi

Prof. Dr. Akbar VALADBİGİ
Urumiye Üniversitesi

Doç. Dr. C. VIJAI
St.Peter's Institute

Dr. Yang ZİTONG
Wuhan Üniversitesi

MEDITERRANEAN SUMMIT
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCES CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCES CONGRESS
August 7-8, 2021
Mersin

Meeting ID: 878 8981 0064
Passcode: 07082021

MEDITERRANEAN SUMMIT
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCES CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCES CONGRESS
August 7-8, 2021
Mersin

CONGRESS PROGRAM
Online (with Video Conference) Presentation

Meeting ID: 878 8981 0064
Passcode: 07082021

MEDITERRANEAN SUMMIT
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCES CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCES CONGRESS
August 7-8, 2021
Mersin

Meeting ID: 878 8981 0064
Passcode: 07082021

IMPORTANT, PLEASE READ CAREFULLY

- To be able to make a meeting online, login via <https://zoom.us/join> site, enter ID instead of “Meeting ID
- or Personal Link Name” and solidify the session.
- The Zoom application is free and no need to create an account.
- The Zoom application can be used without registration.
- The application works on tablets, phones and PCs.
- Speakers must be connected to the session **10 minutes before** the presentation time.
- All congress participants can connect live and listen to all sessions.
- During the session, your camera should be turned on **at least %70** of session period
- Moderator is responsible for the presentation and scientific discussion (question-answer) section of the session.

TECHNICAL INFORMATION

- Make sure your computer has a microphone and is working.
- You should be able to use screen sharing feature in Zoom.
- Attendance certificates will be sent to you as pdf at the end of the congress.
- Moderator is responsible for the presentation and scientific discussion (question-answer) section of the session.
- Before you login to Zoom please indicate your name surname and hall number,

exp. H-2, S- 1 NAME SURNAME

MEDITERRANEAN SUMMIT
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCES CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCES CONGRESS
August 7-8, 2021
Mersin

Meeting ID: 878 8981 0064
Passcode: 07082021

07. 08. 2021		10: 00 – 12:00	
Meeting ID: 878 8981 0064		Passcode: 07082021	
HALL: 1	SESSION: 1	MODERATOR: DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHMET ERSOY	
MEMUR MERAL KINAYTÜRK DR. ÖĞR. ÜYESİ ADEM ALİ İREN	Covid 19 Salgınının Uluslararasılaşma Üzerinde Etkisi, Erasmus Değişim Programı		
MEMUR MERAL KINAYTÜRK DR. ÖĞR. ÜYESİ ADEM ALİ İREN	Covid-19 Salgınının Ekoloji Üzerine Etkileri		
ŞERİFE BÖĞÜR	Topluma Hizmet Uygulamaları Dersinin Yüz Yüze Ve Uzaktan Çevrimiçi Olarak Gerçekleştirilmesi Hakkında Okulöncesi Öğretmen Adaylarının Görüşlerinin İncelenmesi		
A. HOL	Cognitive eTransformation Framework for Education Sector		
ŞERİFE BÖĞÜR	Topluma Hizmet Uygulamaları Dersi İçin Proje Onerisi Yazma Hakkındaki Okulöncesi Öğretmen Adaylarının Görüşlerinin İncelenmesi		
DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHMET ERSOY	Sosyal Bilimlerde Güncel Teknolojiler: Multidisipliner Bir Eğitim Teknolojisi Sınıflandırma Çalışması		
MUHAMMED ENES ÇELİK GÜLŞAH ULUAY NİHAT ARIKAN	Ortaokul Öğrencilerinin Fene Yönelik Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi		
BELGİN BAL İNCEBACAK	Sağlık Bilimleri Fakültesi Sosyal Hizmet Bölümü Öğrencilerinin Online Yaratıcı Drama Dersine Yönelik Tutumları Ve Sürece İlişkin Görüşleri		
BELGİN BAL İNCEBACAK	Çocuk Gelişimi Öğrencilerinin Uzaktan Eğitime İlişkin Görüşleri		

MEDITERRANEAN SUMMIT
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCES CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCES CONGRESS
August 7-8, 2021
Mersin

Meeting ID: 878 8981 0064
Passcode: 07082021

07. 08. 2021		10: 00 – 12:00	
Meeting ID: 878 8981 0064		Passcode: 07082021	
HALL: 2	SESSION: 1	MODERATOR: DR. ÖĞR. ÜYESİ MURAT İNAN	
HATİCE AKKAYA FERHAT KARDAŞ	Öğretmenlerde Şükran Duyma, Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ve Psikolojik Sağlıkla Değişkenlerinin Yaşam Doyumu İle İlişkisinin İncelenmesi		
DR. ÖĞR. ÜYESİ MURAT İNAN	İdeolojik Uyumu Etkileyen Toplumsal Ve Kurumsal Faktörlerin Etkileşimi		
FATİMA ZEHRA İNCİLİ DR. ÖĞR. ÜYESİ, ÜMMÜGÜLSÜM AYSAN	Covid-19 Salgınının Geçici Koruma Altındaki Suriyelilerin İstihdama Katılımlarına Etkisi		
PSİKOLOJİ DR. ÖĞRENCİSİ AYLİN İPEK -TİMUR PSİKOLOJİ DR. ÖĞRENCİSİ ŞULE AYDIN PSİKOLOJİ DR. ÖĞRENCİSİ YAĞMUR TOPUZ	Covid – 19 Salgın Sürecinde Görülen Psikolojik Tepkilerin Psikolojik Sağlıkla Ve Belirsizliğe Tahammülsüzlük İle İlişkilerinin İncelenmesi		
GAMZE AKPINAR DR. ÖĞRT. ÜYESİ LÜTFİYE KAYA CİCERALİ	Annenin Bağlanma Stilinin Çocuk Yetiştirme Tutumuyla İlişkisi		
MARÍA JOSÉ BENÍTEZ JIMÉNEZ	Jurisprudencial Analysis of Torture in Spain and in the European Human Rights System		
DR. ÖĞR. ÜYESİ GÜLÇİN EROKSAL ÜLGER	Gecikmiş Bir Değişiklik: Devlet Memurları Disiplin Yönetmeliği		
PSİKOLOG SERAP GÜNEŞ DR. ÖĞR. ÜYESİ SELÇUK ASLAN	18-55 Yaş Arasındaki Kadınlarda Cinsel Mitler Ve Cinsel Doyum Arasındaki İlişkiler		
KLİNİK PSİKOLOG ÖMÜRÇAN BOZKUŞ DR. ÖĞR. ÜYESİ EYYÜB ENSARİ CİCERALİ	Panik Bozukluğu Olan Bireylerin Panik Atak Şiddeti, Cinsel Doyumu Ve Kaygı Düzeyinin Karşılaştırılması		
SAFURE CANTÜRK	Gelişmiş Ülkelerde Evde Bakım Hizmetleri: Almanya, Japonya, Abd Ve Türkiye Karşılaştırması		

MEDITERRANEAN SUMMIT
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCES CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCES CONGRESS
August 7-8, 2021
Mersin

Meeting ID: 878 8981 0064
Passcode: 07082021

07. 08. 2021		10: 00 – 12:00
Meeting ID: 878 8981 0064		Passcode: 07082021
HALL: 3 SESSION: 1	MODERATOR: PROF. DR. İZZET UFUK ÇAĞDAŞ	
DR. UĞUR AYBARÇ PROF. DR. MEHMET ÖZGÜR SEYDİBEYOĞLU	SiC Katkılı A356 Alüminyum Matriksli Kompozitler Sıcak İzostatik Basınç Yönteminin Etkinliğinin İncelenmesi	
DR. UĞUR AYBARÇ BATUHAN DOĞDU	Farklı Bor Master Alaşımlarının A356 Alaşımında Tane İnceltme Etkinliğinin İncelenmesi	
PROF. DR. İZZET UFUK ÇAĞDAŞ	Kompozit Izgara Kabuk Yapılar	
PROF. DR. İZZET UFUK ÇAĞDAŞ	Teğet Sınır Şartlarının Ortasından Tekül Yüklü Silindirik Kompozit Panellerin Nonlinear Davranışlarına Etkisi	
EŞREF TOPKOÇ DOÇ. DR. ZEHRA YILDIZ	Tarımsal Atıkların Katı Yakıt Olarak Değerlendirilmesi	
EŞREF TOPKOÇ DOÇ. DR. ZEHRA YILDIZ	Alternatif Bir Katı Yakıt Olarak Biyopeletler	
BERNA ÜLKÜ EMRE ŞİMŞEK MAHMUT GENÇ SEDA GENÇ	Tarhana Üretim Yöntemiyle Fonksiyonel Bir İçecek Tasarlanması	
DR. ÖĞR. ÜYESİ AYŞE NUR YÜKSEL	Foam-Mat Drying Of Food Materials	
DR. ÖĞR. ÜYESİ DENİZ YILMAZ	Hydraulic Properties Of A BOF Steel Slag Used In Road Construction Using Beerkan Infiltration Experiment And Hydrus-3D Inverse Approach	

MEDITERRANEAN SUMMIT
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCES CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCES CONGRESS
August 7-8, 2021
Mersin

Meeting ID: 878 8981 0064
Passcode: 07082021

07. 08. 2021		14: 00 – 16: 00	
Meeting ID: 878 8981 0064		Passcode: 07082021	
HALL: 1 SESSION: 2		MODERATOR: ASSOC. PROF. DR. EBRU GÖZÜKARA	
DR. OĞUZ KARAKAYA KAMRAN AHMADOV	Azerbaycan ve Türk Müziği İçinde ‘Çargâh’ Makamının Karşılaştırılması Üzerine Bir Araştırma		
SƏDRƏDDİN HÜSEYN	Şəhriyar Ağrısı		
ABDÜLKADİR ÖZTÜRK ÇOŞKUN ERKAN UMUT ERKUŞ	Türkiye’deki Sosyal Medya Kullanıcılarının Zorlayıcı Politikalar Sonrasındaki Sosyal Medya Kullanımında Alternatif Arayışlar Ve Değişimler		
MEHMET AKİF ÖZDAL	Günümüz Sanat Eğitiminde Müzenin Yeri Ve Değişimi		
MEHMET AKİF ÖZDAL	Başlangıçtan Bugüne Türk Resim Sanatı		
SANIYE KARGAN	Ahmed B. Hanbel’in Müsned’i Bağlamında Sahâbe Tefsiri		
DR. ÖĞR. ÜYESİ GİZEM KÖŞKER	Yabancı Dil Öğretiminde Çocuk Edebiyatı: La Fontaine Masalları Üzerinden Farklı Olana Karşı Duyarlılık Gelişimine Yönelik Bir İnceleme		
Y L. ÖĞRENCİSİ SELİN HIZARCI	Cezmi (1880) Ve Bir Ölünün Defteri (1892) Romanlarında Savaş Teması		

MEDITERRANEAN SUMMIT
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCES CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCES CONGRESS
August 7-8, 2021
Mersin

Meeting ID: 878 8981 0064
Passcode: 07082021

07. 08. 2021		13: 00 – 15:00	
Meeting ID: 878 8981 0064		Passcode: 07082021	
HALL: 2 SESSION: 2		MODERATOR: DR. ÖĞR.ÜYESİ ÖZLEM ARACI	
GOKCEN EVCI		Verification And Falsification: A Critique	
GOKCEN EVCI		Equity Premium Puzzle: A Critical Review	
SERRA İNAN NİLGÜN ÇOLPAN ERKAN		Kayıp Mekanlarda Taktiksel Şehircilik Uygulamaları Üzerine Dünya Örneklerinin İncelenmesi	
DR. ÖĞR. ÜYESİ EYUP ATIOĞLU		Evaluation Of the Relationship Between Air Cargo Load Factor And Revenue Tonne Kilometers	
DR. ÖĞR.ÜYESİ ÖZLEM ARACI		Working In A Post-Pandemic World: Redefinition Of Workplace, Workforce, And Work	
MOHANAD HAMMAD		Prospects of Iraq's Maritime Openness and Their Effect on Its Economy	
ZEYNEP FERİDE OLCAY		Yiyecek İçecek Hizmetleri Faaliyetlerinde İş Kazası Geçirme Durumu 2019 Yılı Analizi	

MEDITERRANEAN SUMMIT
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCES CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCES CONGRESS
August 7-8, 2021
Mersin

Meeting ID: 878 8981 0064
Passcode: 07082021

07. 08. 2021

14: 00 – 16:00

Meeting ID: 878 8981 0064

Passcode: 07082021

HALL: 3 SESSION: 2	MODERATOR: DR. ÖĞR. ÜYESİ NECMETTİN AKTEPE
DR. ÖĞR. ÜYESİ NECMETTİN AKTEPE AYŞE BARAN	<i>Cyclotrichium Origanifolium (Dağ Nanesi)</i> Yaprağından Altın Nanopartikül (AUNP)'Lerin Sentezi, Karakterizasyonu Ve Tanımlanması
DR. ÖĞR. ÜYESİ NECMETTİN AKTEPE	<i>Cyclotrichium Origanifolium (Dağ Nanesi)</i> Yaprağından Altın Nanopartikül (AUNP)'Lerin Anti-Bakteriyel Ve Anti-Fungal Etkilerinin İncelenmesi
ASSIS. PROF. K.R.PADMA READER K.R.DON	Molecular Mechanism of Covid-19 and Its Mutation Resulting Threat to Human Society-A Review
HURİ BULUT ESRA TİFTİK ŞAHABETTİN SELEK	Effects of Different Extract Treatments On Cytokines, AQP4, HSP70 Levels in Mice Multiple Sclerosis (MS) Model by Experimental Autoimmune Encephalitis Method
ARŞ. GÖR. DUYGU YOLAL ERTURAL EREN DEMİR PROF. DR. ETEM AKBAŞ	Habituel Abortus Ve 46, XX, t (2; 14) (q32 ;q32) Translokasyon Olgusu
EREN DEMİR ARŞ. GÖR. DUYGU YOLAL ERTURAL ÖĞR. GÖR. AYŞEGÜL ÇETİNKAYA PROF. DR. ETEM AKBAŞ	Kolesteatomlu Hastalarda <i>NOD2</i> Gen Ekspresyon Düzeyinin Araştırılması
ÖĞR. GÖR. AYŞEGÜL ÇETİNKAYA PROF. DR. NURCAN ARAS PROF. DR. ZÜHAL HAMURCU GÜL YAŞ ÖĞR. GÖR. NESRİN DELİBAŞI KÖKÇÜ SEMRA ERDOĞAN YUSUF ÖZKUL	1800 Mhz Radyofrekans Radyasyonunun Uterus Dokusunda p53 Geninin İfade Düzeyi Ve Dna Hasarı Üzerindeki Etkisi
ADNAN SELİM KİMYON PROF. DR. NURCAN ARAS ÖĞR. GÖR. AYŞEGÜL ÇETİNKAYA PROF. DR. OLGU HALLIOĞLU KILINÇ	Pulmoner Arteriyel Hipertansiyonlu Hastalarda SMAD1 Geninin Ekspresyon Düzeyinin Araştırılması

MEDITERRANEAN SUMMIT
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCES CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCES CONGRESS
August 7-8, 2021
Mersin

Meeting ID: 878 8981 0064
Passcode: 07082021

07. 08. 2021		16: 00 – 18: 00	
Meeting ID: 878 8981 0064		Passcode: 07082021	
HALL: 2	SESSION: 3	MODERATOR:	ASSOC. PROF. DR. F. OBEN ÜRÜ
ASSOC. PROF. DR. EBRU GÖZÜKARA ASSOC. PROF. DR. F. OBEN ÜRÜ LALE TEZCAN		Insurance Sector Assessment and Strategy Recommendations In The Covid-19 Pandemic	
ARŞ. GÖR. UĞUR BOZKURT		İkinci Dünya Savaşı Dönemindeki Ekonomik Yaptırımların İzmir Basımına Yansımaları	
DUYGU ARSLANTÜRK ÇÖLLÜ		Türkiye’de Yolsuzluğun Bankacılık Sektörü Kredi Riski Üzerindeki Etkisi	
BEYHAN BELLER DİKMEN ESİN ÜLGER		Denizyolu Taşıma İşletmeleri Tarafından Karşılanan Yurtdışı Giderlerinin Muhasebeleştirilmesi	
FATİH CAN KELEK DOÇ. DR. CEM KARTAL		Faiz, Döviz Kuru Ve Altın Fiyatları İlişkisi Nedensellik Analizi	
BABAJIDE DIYAOLU		Influence Of Security On Fan Attendance During Nigeria Professional Football League Matches	
DOÇ. DR. CEM KARTAL FATİH CAN KELEK		Türkiye’nin Yaş Sebze Ve Meyve İhracatı İle Döviz Kuru Arasındaki Nedensellik İlişkisi	

MEDITERRANEAN SUMMIT
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCES CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCES CONGRESS
August 7-8, 2021
Mersin

Meeting ID: 878 8981 0064
Passcode: 07082021

CONTENT

CONGRESS ID	
SCIENTIFIC & REVIEW COMMITTEE	
PROGRAM	
CONTENT	
ORAL PRESENTED PAPERS IN THE CONGRESS	
Memur Meral KINAYTÜRK & Adem Ali İREN	1
COVID 19 SALGINININ ULUSLARARASILAŞMA ÜZERİNDE ETKİSİ= ERASMUS DEĞİŞİM PROGRAMI	
Memur Meral KINAYTÜRK & Adem Ali İREN	3
COVID-19 SALGINININ EKOLOJİ ÜZERİNE ETKİLERİ	
Mohanad Hammad	5
PROSPECTS OF IRAQ'S MARITIME OPENNESS AND THEIR EFFECT ON ITS ECONOMY	
Şerife AKBÖĞÜR	6
TOPLUMA HİZMET UYGULAMALARI DERSİNİN YÜZ YÜZE VE UZAKTAN ÇEVİRİMİÇİ OLARAK GERÇEKÇELŞTİRİLMESİ HAKKINDA OKULÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ	
Şerife AKBÖĞÜR	8
TOPLUMA HİZMET UYGULAMALARI DERSİ İÇİN PROJE ONERİSİ YAZMA HAKKINDAKİ OKULÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ	
A. Hol	10
COGNITIVE ETRANSFORMATION FRAMEWORK FOR EDUCATION SECTOR	
Mehmet Ersoy	11
SOSYAL BİLİMLERDE GÜNCEL TEKNOLOJİLER: MULTİDİSİPLİNER BİR EĞİTİM TEKNOLOJİSİ SINIFLANDIRMA ÇALIŞMASI	
Muhammed Enes Çelik & Gülşah Uluay & Nihat Arıkan	12
ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN FENE YÖNELİK KAYGI DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ	
María José Benítez Jiménez	15
JURISPRUDENCIAL ANALYSIS OF TORTURE IN SPAIN AND IN THE EUROPEAN HUMAN RIGHTS SYSTEM	
Belgin Bal İncebacak	16
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ SOSYAL HİZMET BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN ONLİNE YARATICI DRAMA DERSİNE YÖNELİK TUTUMLARI VE SÜRECE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	

Belgin Bal İncebacak ÇOCUK GELİŞİMİ ÖĞRENCİLERİNİN UZAKTAN EĞİTİME İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	17
Hatice AKKAYA & Ferhat KARDAŞ ÖĞRETMENLERDE ŞÜKRAN DUYMA, BELİRSİZLİĞE TAHAMMÜLSÜZLÜK VE PSİKOLOJİK SAĞLAMLIK DEĞİŞKENLERİNİN YAŞAM DOYUMU İLE İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ	18
Murat İnan İDEOLOJİK UYUMU ETKİLEYEN TOPLUMSAL VE KURUMSAL FAKTÖRLERİN ETKİLEŞİMİ	20
Fatma Zehra İncili & Ümmügülsüm AYSAN COVID-19 SALGINININ GEÇİCİ KORUMA ALTINDAKİ SURİYELİLERİN İSTİHDAMA KATILIMLARINA ETKİSİ	23
Aylin İpek -Timur & Şule Aydın & Yağmur Topuz COVID – 19 SALGIN SÜRECİNDE GÖRÜLEN PSİKOLOJİK TEPKİLERİN PSİKOLOJİK SAĞLAMLIK VE BELİRSİZLİĞE TAHAMMÜLSÜZLÜK İLE İLİŞKİLERİNİN İNCELENMESİ	25
Gamze Akpınar & Lütfiye Kaya Cicerali ANNENİN BAĞLANMA STİLİNİN ÇOCUK YETİŞTİRME TUTUMUYLA İLİŞKİSİ	28
Gülçin EROKSAL ÜLGER GECİKMİŞ BİR DEĞİŞİKLİK: DEVLET MEMURLARI DİSİPLİN YÖNETMELİĞİ	30
Serap Güneş & Selçuk Aslan 18-55 YAŞ ARASINDAKİ KADINLARDA CİNSEL MİTLER VE CİNSEL DOYUM ARASINDAKİ İLİŞKİLER	32
Ömürcaan Bozkuş & Eyyüb Ensari Cicerali PANİK BOZUKLUĞU OLAN BİREYLERİN PANİK ATAK ŞİDDETİ, CİNSEL DOYUMU VE KAYGI DÜZEYİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	34
Safure Cantürk GELİŞMİŞ ÜLKELERDE EVDE BAKIM HİZMETLERİ: ALMANYA, JAPONYA, ABD VE TÜRKİYE KARŞILAŞTIRMASI	36
Oğuz KARAKAYA & Kamran AHMADOV AZERBAJCAN VE TÜRK MÜZİĞİ İÇİNDE ‘ÇARGÂH’ MAKAMININ KARŞILAŞTIRILMASI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	38
Sadrəddin Hüseyin ŞƏHRİYAR AĞRISI	39
Abdülkadir ÖZTÜRK & Coşkun ERKAN & Umut ERKUŞ	41

TÜRKİYE'DEKİ SOSYAL MEDYA KULLANICILARININ ZORLAYICI POLİTİKALAR SONRASINDAKİ SOSYAL MEDYA KULLANIMINDA ALTERNATİF ARAYIŞLAR VE DEĞİŞİMLER Mehmet Akif ÖZDAL	43
BAŞLANGIÇTAN BUGÜNE TÜRK RESİM SANATI Mehmet Akif ÖZDAL	44
GÜNÜMÜZ SANAT EĞİTİMİNDE MÜZENİN YERİ VE DEĞİŞİMİ Saniye KARGAN	46
AHMED B. HANBEL'İN MÜSNED'İ BAĞLAMINDA SAHÂBE TEFSİRİ Gizem Köşker	47
YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE ÇOCUK EDEBİYATI: LA FONTAINE MASALLARI ÜZERİNDEN FARKLI OLANA KARŞI DUYARLILIK GELİŞİMİNE YÖNELİK BİR İNCELEME Selin Hızarcı	48
CEZMİ (1880) VE BİR ÖLÜNÜN DEFTERİ (1892) ROMANLARINDA SAVAŞ TEMASI Gokcen Evcı	49
VERIFICATION AND FALSIFICATION: A CRITIQUE Gokcen Evcı	50
EQUITY PREMIUM PUZZLE: A CRITICAL REVIEW Serra İNAN & Nilgün Çolpan ERKAN	51
KAYIP MEKANLARDA TAKTİKSEL ŞEHİRCİLİK UYGULAMALARI ÜZERİNE DÜNYA ÖRNEKLERİNİN İNCELENMESİ Eyup ATİOĞLU	53
EVALUATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN AIR CARGO LOAD FACTOR AND REVENUE TONNE KILOMETERS Özlem Aracı	54
WORKING IN A POST-PANDEMIC WORLD: REDEFINITION OF WORKPLACE, WORKFORCE, AND WORK Zeynep Feride OLCAY	55
YİYECEK İÇECEK HİZMETLERİ FAALİYETLERİNDE 2019 YILI İŞ KAZASI VERİLERİNİN CİNSİYETE GÖRE İNCELENMESİ Ebru GÖZÜKARA & F. Oben ÜRÜ & Lale TEZCAN	56
INSURANCE SECTOR ASSESSMENT AND STRATEGY RECOMMENDATIONS IN THE COVID-19 PANDEMIC	

Uğur BOZKURT	58
İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI DÖNEMİNDEKİ EKONOMİK YAPTIRIMLARIN İZMİR BASININA YANSIMALARI Duygu ARSLANTÜRK ÇÖLLÜ	60
TÜRKİYE'DE YOLSUZLUĞUN BANKACILIK SEKTÖRÜ KREDİ RİSKİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ Beyhan BELLER DİKMEN & Esin ÜLGER	62
DENİZYOLU TAŞIMA İŞLETMELERİ TARAFINDAN KARŞILANAN YURTDIŞI GİDERLERİNİN MUHASEBELEŞTİRİLMESİ Cem Kartal & Fatih Can Kelek	64
TÜRKİYE'NİN YAŞ SEBZE VE MEYVE İHRACATI İLE DÖVİZ KURU ARASINDAKİ NEDENSELLİK İLİŞKİSİ Fatih Can Kelek & Cem Kartal	66
FAİZ, DÖVİZ KURU VE ALTIN FİYATLARI İLİŞKİSİ NEDENSELLİK ANALİZİ	

COVID 19 SALGINININ ULUSLARARASILAŞMA ÜZERİNDE ETKİSİ= ERASMUS DEĞİŞİM PROGRAMI

Memur Meral KINAYTÜRK

Süleyman Demirel Üniversitesi

0000-0002-6267-8162

Dr. Öğr. Üyesi Adem Ali İREN

Süleyman Demirel Üniversitesi

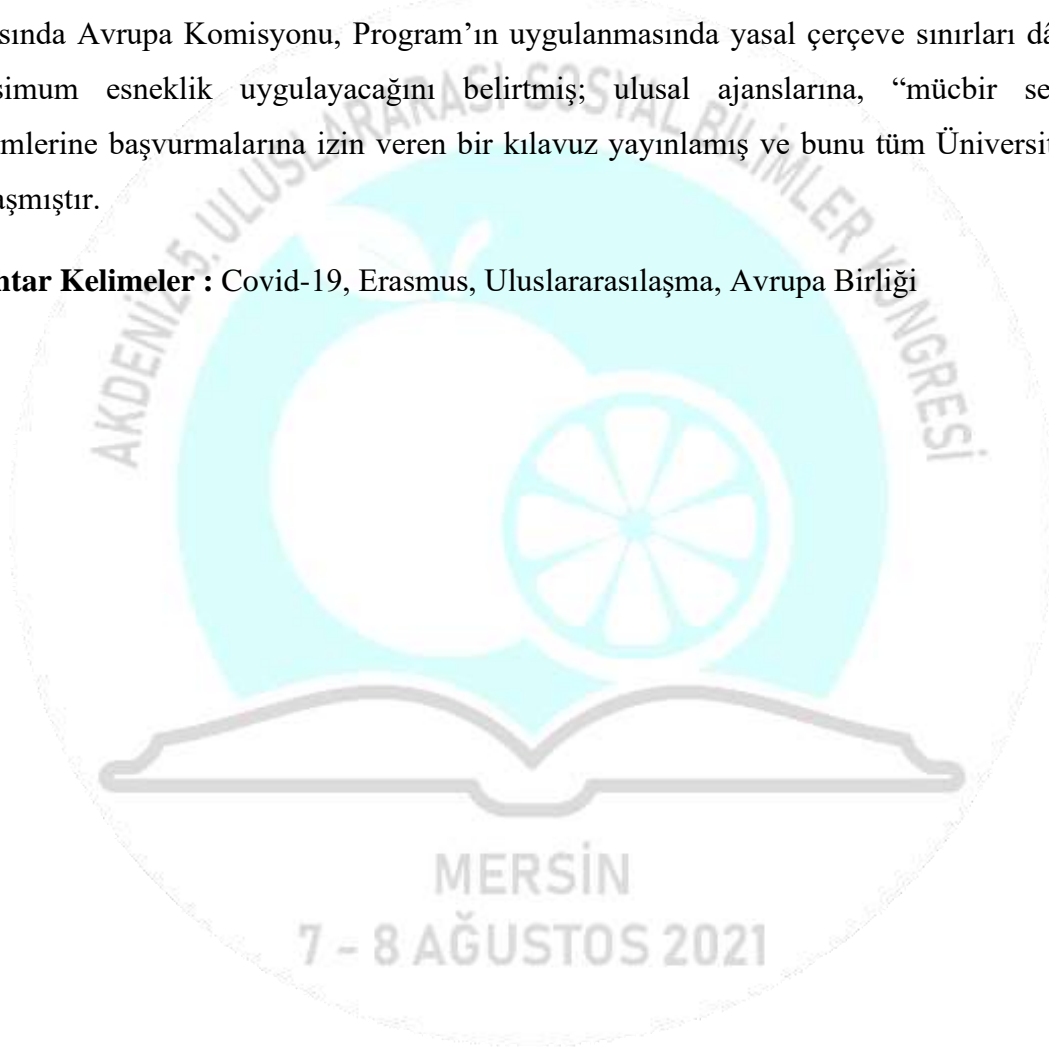
0000-0003-2369-1177

ÖZET

Uluslararasılaşmanın aracılık rolünü en iyi bir şekilde tanımlayan Erasmus Değişim Programı, 1987 yılında sadece yükseköğretim düzeyinde birkaç bin öğrencinin hareketliliği ile başlayıp zaman içerisinde kendisini geliştirerek diğer alanlarla birlikte daha aktif duruma gelmiştir. Socrates, Leonardo da Vinci, Hayatboyu Öğrenme ve Gençlik gibi adlarla uygulanan bu program, 2014-2020 dönemi itibariyle Erasmus+ adı altında yeniden yapılandırılmıştır. Öğrencilerin mesleki ve özel hayatını zenginleştirmesi, iş bulma şanslarını artırması, ufuklarını açması, yeni bir dil öğrenmeyi, sahip oldukları dil seviyelerini yükseltmeleri, sürdürülebilir kalkınmaya ilişkin yeni bir perspektif geliştirmeleri, yeni insanlarla ve farklı milletten kişilerle tanışma olanağı sağladığı ve bu kişilerin yaşam biçimleri ve davranışlarını yakından görme şansını yakalamaları, dünyanın farklı ülkelerinden insanlarla tanışmak ve o ülkenin kültürlerini anlamaya çalışmaları, kendi önyargılarını ortadan kaldırarak hoşgörülü ve anlayışlı bir şekilde akademik alan dışında iş hayatına yönelik de profesyonel bir donanım edinmeyi amaçlayarak öğrenci, akademik ve idari gibi alanlarda hareketlilik fırsatları sunmaktadır. Yıllar içerisinde ülkeler ve hareketlilikler bazında artış görüldüğü gibi program bütçesinde de önemli bir artış söz konusu olmaktadır. Milyar Euro bütçeyle desteklenen Erasmus programı her geçen gün hareketlilik faaliyetlerine olan rağbetin artmasıyla şu anki mevcut bütçenin de artarak katlanması öngörülmektedir. Fakat ortaya çıkan bu salgın krizi neticesinde bu beklentinin değişmesinde etkili olacağı düşünülmektedir. Çünkü 2020 Mart ayında başlayan bu salgın öğrencilerin yurtdışında bulunduğu dönemi kapsamakta olup öğrencilerin bir kısmı hareketliliklerini yarıda kesip Türkiye'ye dönerek uzaktan online eğitimle devam etmişler, bir kısmı yurtdışında kalarak online yada birebir olarak hareketliliklerini sürdürmeyi, bir kısmı ise

hareketliliklerini tamamen iptal ederek süreci Türkiye’de tamamlamayı tercih etmişlerdir. Akademik ve İdari personel hareketlilikleri ise bir süre tamamen durma noktasına gelmiştir. Bu dönemde mücbir sebep kapsamında ele alınan Erasmus Programı bütçelerin daha etkin ve verimli bir şekilde kullanılabilmesi, yaşanabilecek süre kaybının en aza indirgenmesi için Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı (Türkiye Ulusal Ajansı) tarafından sözleşmeler 12 aydan 24 aya ya da 24 aydan 36 aya çıkartılmıştır. Avrupa bölgelerinin salgının merkez üssü olduğundan hareketlilik temelinde kurulan Erasmus+ Değişim Programı hareketliliğinin salgından etkilenmesini kaçınılmaz kılmıştır. Bu kriz karşısında Avrupa Komisyonu, Program’ın uygulanmasında yasal çerçeve sınırları dâhilinde maksimum esneklik uygulayacağını belirtmiş; ulusal ajanslarına, “mücbir sebepler” hükümlerine başvurmalarına izin veren bir kılavuz yayınlamış ve bunu tüm Üniversiteler ile paylaşmıştır.

Anahtar Kelimeler : Covid-19, Erasmus, Uluslararasılaşma, Avrupa Birliği

COVID-19 SALGINININ EKOLOJİ ÜZERİNE ETKİLERİ**Memur Meral KINAYTÜRK**

Süleyman Demirel Üniversitesi

0000-0002-6267-8162

Dr. Öğr. Üyesi Adem Ali İREN

Süleyman Demirel Üniversitesi

0000-0003-2369-1177

ÖZET

Eski Çağlardan günümüze kadar medeniyetler, belli aralıklarla doğal koşullar altında bulaşım sağlayabilen endemik(enzootik), epidemik (epizootik) ve pandemik (panzootik) karakterli olmak üzere veba, tifüs, dizanteri, kolera, verem, cüzzam, grip ve çiçek gibi birçok bulaşıcı ve salgın hastalıkların günümüzde de farklı şekillerde tüm canlıları tehdit altına alacağı, kitlesel ölümlere yol açacağı Covid-19 ile bir kez daha gözler önüne serilmiştir.

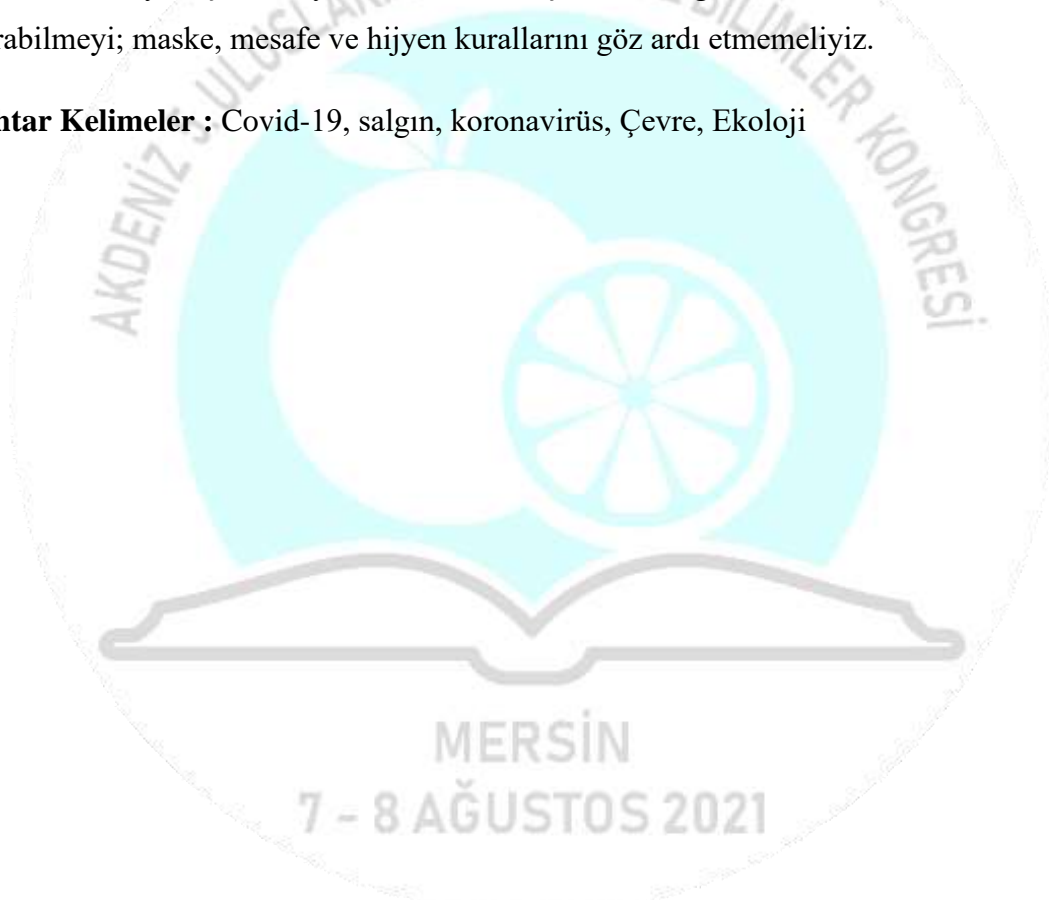
İlk olarak Çin'in Hubei Eyaletine bağlı Wuhan şehrinde 31 Aralık 2019 tarihinde görülmeye başlayan ve Çin dışında yayılmasına olanak verilmeyen bu virüs, insanların birbiriyle yakınlaşması ve seyahat yolu aracılığıyla kısa bir süre içerisinde diğer ülkeleri de etkisi altına almıştır. Patojenik (hastalık yapan) bir yapıda olan Covid-19 virüsünün başlangıçta Wuhan şehrindeki bir deniz mahsulü pazarında tespit edildiği için bu pazarda bulunan bir hayvandan yayılmış olabileceği ve daha sonra hayvan etinin tüketilmesiyle insandan insana bulaşma evresi geçirerek, solunum yolu belirtileri ile Wuhan başta olmak üzere diğer şehirlere, eyaletlere ve diğer dünya ülkelerine; 11 Mart 2020 tarihinden itibaren ise Türkiye'de yayılım göstermeye başlamıştır. Salgın hastalıkların ortaya çıkmasına neden olan faktörler arasında hijyen kurallarına uymama, sağlıksız ortamlar, kötü sanitasyon, artan hava kirliliği, doğal afetler, ekolojik dengenin bozulması ve insanların bağışıklık sistemlerinin zayıf olması salgın hastalıkların ortaya çıkmasına neden olan faktörler arasında yer almakta olup Covid-19 salgını son dönemlerde ortaya çıkan viral kaynaklı salgınların sonucusudur.

Salgın tüm dünya çapında ilerlemeye devam ederken uluslararası ilişkilerden ticarete, sosyokültürel alışkanlıklardan bireysel davranış kalıplarına, turizmden sağlık sektörüne ve

psikolojik davranışlara kadar birçok alanda yaşamı tehdit etmeye devam etmekte, ekonomiyi baskılamakta, çevresel olarak da olumlu ve olumsuz olarak etkileri söz konusu olmaktadır.

Bireyin vücut sisteminin güçlü olması ve sağlıklı çalışması hem virüse karşı bireyleri güçlü kılmakta hem de sağlık sistemi üzerinde baskıyı azaltmaktadır. İşte bu noktada, bireylerin ambalaj ve organik atıkların ayrı toplanması, atıklardan dolayı çevre ve hava kirliliğinin azaltılması, trafiğin azaltılması, içme suyu arıtma tesislerinin daha verimli hale gelebilmesi gibi birçok konuda her birimize görevler düşmektedir. Çevresel sorunların azaltılmasına hatta yok olmasına dünden daha çok ihtiyacımız olduğu bu günlerde yeni tip koronavirüs salgınının bundan sonra nasıl bir seyir halinde olacağını öngöremediğimiz için bireylerin rehavete kapılmadan bireysel çıkarlar yerine, insanların çıkarları doğrultusunda olumlu hareket etmeyi başarabilmeyi; maske, mesafe ve hijyen kurallarını göz ardı etmemeliyiz.

Anahtar Kelimeler : Covid-19, salgın, koronavirüs, Çevre, Ekoloji

PROSPECTS OF IRAQ'S MARITIME OPENNESS AND THEIR EFFECT ON ITS ECONOMY

Mohanad Hammad
Al-Anbar University, Iraq

Abstract:

Port institutions serve as a link connecting the land areas that receive the goods and the areas from where ships sail. These areas hold great significance for the conversion of goods into commodities of economic value, capable of meeting the needs of the society. Development of ports constitutes a fundamental component of the comprehensive economic development process. Recognizing this fact, developing countries have always resorted to this infrastructural element to resolve the numerous problems they face, taking into account its contribution to the reformation of their economic conditions. Iraqi ports have played a major role in boosting the commercial movement in Iraq, as they are the starting point of its oil exports and a key constituent in fulfilling the consumer and production needs of the various economic sectors of Iraq. With the Gulf wars and the economic blockade, Iraqi ports have continued to deteriorate and become unable to perform their functions as first-generation ports, prompting Iraq to use the ports of neighboring countries such as Jordan's Aqaba commercial port. Meanwhile, Iraqi ports face strong competition from the ports of neighboring countries, which have achieved progress and advancement as opposed to the declining performance and efficiency of Iraqi ports. The great developments in the economic conditions of Iraq lay a too great burden on the Iraqi maritime transport and ports, which require development in order to be able to meet the challenges arising from the fierce international and regional competition in the markets. Therefore, it is necessary to find appropriate solutions in support of the role that can be played by Iraqi ports in serving Iraq's foreign trade transported by sea and in keeping up with the development of foreign trade. Thus, this research aims at tackling the current situation of the Iraqi ports and their commercial activity and studying the problems and obstacles they face. The research also studies the future prospects of these ports, the potentials of maritime openness to Iraq under the fierce competition of neighboring ports, and the possibility of enhancing Iraqi ports' competitiveness. Among the results produced by this research is the future scenario it proposes for Iraqi ports, mainly represented in the establishment of Al-Faw Port, which will contribute to a greater openness of maritime transport in Iraq, and the rehabilitation and expansion of existing ports. This research seeks to develop solutions to Iraq ports so that they can be repositioned as a vital means of promoting economic development.

Keywords: Transport, port, regional openness, development.

TOPLUMA HİZMET UYGULAMALARI DERSİNİN YÜZ YÜZE VE UZAKTAN ÇEVİRİMİÇİ OLARAK GERÇEKÇELŞTİRİLMESİ HAKKINDA OKULÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Şerife AKBÖĞÜR

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

0000-0002-0809-6313

ÖZET

Topluma Hizmet Uygulamaları (THU) dersi; öğretmenlik yetiştirme programlarına, öğretmen adaylarının içinde yaşadıkları toplumun güncel sorunlarına karşı duyarlı ve bu sorunlara yönelik olası çözüm önerileri üretmeleri beklentisiyle konulmuştur. Bu beklenti çerçevesinde, THU dersi iki boyutlu tasarlanmıştır: teori ve uygulama. THU dersinin teori boyutunda, öğretmen adayları toplumun güncel sorunlarının neler olduğunu farkına varmaları ve bu sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirmeleri hedeflenmiştir. THU dersinin uygulama boyutunda ise teori kısmında güncel sorunlara yönelik geliştirdikleri çözümleri sahada uygulayarak katkıda bulunmalarına fırsat verilmektedir. Öğretmen adayları, proje tabanlı ele aldıkları güncel toplumsal sorunlara yönelik etkinlikler hazırlayarak sahada uygulamaktadırlar.

THU dersinde izlenen bu süreç dünya genelinde etkili olan Covid-19 nedeniyle değiştirilmek zorunda kalmıştır. Yüz yüze olan eğitim ve uygulamaları zorunlu olarak uzaktan çevrimiçi eğitime dönüştürüldü. Bu zorunluluk kapsamında, THU dersinin saha uygulamaları toplumsal sorunlara yönelik proje yazımına dönüştürüldü. Bu araştırmanın amacı yüz yüze ve uzaktan eğitim yoluyla THU dersini tamamlayana okulöncesi öğretmen adaylarının THU dersi hakkında görüşlerini karşılaştırarak değerlendirmektir.

Araştırma, bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesi okulöncesi öğretmenliği bölümünde eğitim gören 2019 bahar dönemi ve 2021 yılı bahar dönemi THU dersini alan öğretmen adaylarıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya katılan otuz dokuz (on beşi yüz yüze eğitim ve yirmi dördü uzaktan çevrimiçi eğitim) öğretmen adaylarından, bahar dönemleri sonunda yarı yapılandırılmış açık uçlu soruları cevaplandırmaları istenmiştir. Ayrıca THU dersi sürecince yaptıkları etkinlikler, yazdıkları raporlar ve yazılan projeler incelenmiştir. Bu araştırma nitel modelde hazırlanan bir durum çalışmasıdır. Betimsel analiz yöntemiyle incelenerek elde edilen veriler kategoriler altında toplanarak çözümlenmiş ve yorumlanmıştır. Sonuçlar THU kapsamında tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Topluma Hizmet Uygulamaları, Online Eğitim, Öğretmen Adayları

PRESCHOOL TEACHER CANDIDATES' VIEWS ON ONE ON ONE AND ONLINE SERVICE LEARNING COURSE

ABSTRACT

Service Learning course(SL) is added to the teacher preparation program at universities hoping to teacher candidates to become aware of social problems in their societies and to develop some possible solutions toward them. With this expectation, Service Learning course is designed into dimensions: theory and practice. The theory dimension of Service Learning aims that teacher candidates will realize what types of social problems in their societies have and will develop some possible solutions for them. The practice dimension of Service Learning creates an opportunity for teacher candidates to apply their solutions to civic problems in the field. Then teacher candidates plan some activities as part of their project and carry out these activities in the field.

The impact of Covid-19 has changed the process of one on one education in Service Learning course into the process of online education. Due to this necessity, the practical dimension of Service learning course became an application of writing a Project for solving or contributing to civic problems in their societies. The purpose of this study is to evaluate preschool teacher candidates' views on one on one and online education in Service Learning course.

This research is carried out with preschool teacher candidates pursuing a teaching degree in preschool education at a State University. Thirty nine (39) preschool teacher candidates who have completed Service Learning course during 2019 and 2021 Spring semesters participated voluntarily in this research. Out of thirty nine, fifteen teacher candidates have completed SL course via one on one education and the rest have taken SL course via online. At the end of semester, teacher candidates were asked to answer an open ended question about the process of SL course. In addition, final portfolio and Project submitted by teacher candidates as part of SL course requirement are also included in the study. Teacher candidates' responses have analyzed quantitatively with the descriptive analysis technique. The results are discussed in terms of Service Learning.

Key Words: Service Learning, Online Education, Preschool Teacher Education

TOPLUMA HİZMET UYGULAMALARI DERSİ İÇİN PROJE ÖNERİSİ YAZMA HAKKINDAKİ OKULÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Şerife AKBÖĞÜR

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

0000-0002-0809-6313

ÖZET

Topluma Hizmet Uygulamaları (THU) dersi; öğretmenlik yetiştirme programlarına, öğretmen adaylarının içinde yaşadıkları toplumun güncel sorunlarına karşı duyarlı ve bu sorunlara yönelik olası çözüm önerileri üretmeleri beklentisiyle konulmuştur. Bu beklenti çerçevesinde, THU dersi iki boyutlu tasarlanmıştır: teori ve uygulama. THU dersinin teori boyutunda, öğretmen adayları toplumun güncel sorunlarının neler olduğunu farkına varmaları ve bu sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirmeleri hedeflenmiştir. THU dersinin uygulama boyutunda ise teori kısmında güncel sorunlara yönelik geliştirdikleri çözümleri sahada uygulayarak katkıda bulunmalarına fırsat verilmektedir. Öğretmen adayları, proje tabanlı ele aldıkları güncel toplumsal sorunlara yönelik etkinlikler hazırlayarak sahada uygulamaktadırlar.

Covid-19'un etkisiyle uzaktan eğitime dönüştürülen öğretmen eğitimi kapsamındaki Topluma Hizmet Uygulamaları(THU) dersi çevrimiçi olarak verilme zorunda kalmıştır. Yüz yüze eğitimde genelde planlanan etkinlikler aracılığıyla sahada uygulanarak gerçekleştirilen THU projeleri uzaktan çevrimiçi eğitimde, THU proje önerisi yazımına dönüştürülmüştür. Bu araştırmanın amacı THU dersi için çevrimiçi proje önerisi yazımı yapan okulöncesi öğretmen adaylarının proje önerisi yazımı hakkında görüşlerini araştırmaktır. Bu araştırmaya katılan öğretmen adayları bir devlet üniversitesinde öğretmenlik eğitimi görmektedirler. 2020 ve 2021 yılları bahar döneminde THU dersini çevrimiçi alan öğretmen adaylarından, dönem sonlarında proje önerisi yazmaya yönelik açık uçlu soruları cevaplandırmaları istenmiştir. Bu araştırma nitel modelde hazırlanan bir durum çalışmasıdır. Betimsel analiz yöntemiyle incelenerek elde edilen veriler kategoriler altında toplanarak özetlenmiş ve yorumlanmıştır. Sonuçlar THU kapsamında tartışılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Topluma Hizmet Uygulamaları, Proje önerisi yazımı, Uzaktan Eğitim, Öğretmen Yetiştirme

PRESCHOOL TEACHER CANDIDATES' VIEWS ON WRITING A PROJECT PORPOSAL ON ONE ON ONE AND ONLINE SERVICE LEARNING COURSE

ABSTRACT

Service Learning course(SL) is added to the teacher preparation program at universities hoping to teacher candidates to become aware of social problems in their societies and to develop some possible solutions toward them. With this expectation, Service Learning course is designed into dimensions: theory and practice. The theory dimension of Service Learning aims that teacher candidates will realize what types of social problems in their socities have and will develop some possible solutions for them. The practice dimension of Service Learning creates an oppurtunity for teacher candidates to apply their solutions to civic problems in the field. Then teacher candidates plan some activities as part of their project and carry out these activities in the field.

The impact of Covid-19 has changed the process of one on one education in Service Learning course into the process of online education. Due to this necessity, the practical dimension of Service learning course became an application of writing a Project for solving or contributin to civic problems in their socities. The purpose of this study is to evalutate preschool teacher candidates' views on writing Project porposal via online education for Service Learning course.

This research is carried out with preschool teacher candidates pursuing a teaching degree in preschool education at a State University. Seventy fix (76) preschool teacher candidates who have completed Service Learning course during 2020 and 2021 Spring semesters participated in this research. All the participants in this study completed SL course via online. At the end of semester, teacher candidades were asked to answer an open ended question about writing a porposal for SL course. Teacher candidates' responses have analyzed quantitavely with the descriptive analysis technique. The results are discussed in terms of Service Learning.

Key Words: Service Learning, Writing Proposal, Online Education, Preschool Teacher Education

COGNITIVE ETRANSFORMATION FRAMEWORK FOR EDUCATION SECTOR

Associate Professor A. Hol

School of Computing, Engineering and Mathematics at the Western
Sydney University, Australia

Abstract:

21st century brought waves of business and industry eTransformations. The impact of change is also being seen in education. To identify the extent of this, scenario analysis methodology was utilised with the aim to assess business transformations across industry sectors ranging from craftsmanship, medicine, finance and manufacture to innovations and adoptions of new technologies and business models. Firstly, scenarios were drafted based on the current eTransformation models and its dimensions. Following this, eTransformation framework was utilised with the aim to derive the key eTransformation parameters, the essential characteristics that have enabled eTransformations across the sectors. Following this, identified key parameters were mapped to the transforming domain-education. The mapping assisted in deriving a cognitive eTransformation framework for education sector. The framework highlights the importance of context and the notion that education today needs not only to deliver content to students but it also needs to be able to meet the dynamically changing demands of specific student and industry groups. Furthermore, it pinpoints that for such processes to be supported, specific technology is required, so that instant, on demand and periodic feedback as well as flexible, dynamically expanding study content can be sought and received via multiple education mediums.

Keywords: Education sector, business transformation, eTransformation model, cognitive model, cognitive systems, eTransformation.

SOSYAL BİLİMLERDE GÜNCEL TEKNOLOJİLER: MULTİDİSİPLİNER BİR EĞİTİM TEKNOLOJİSİ SINIFLANDIRMA ÇALIŞMASI

Mehmet Ersoy

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

0000-0002-0724-2825

ÖZET

Güncel teknolojiler ışığında süregelen gelişmeler oldukça fazla sayıda ve çeşitlilikte teknolojiyi gündeme getirmektedir. Teknoloji hem bir bilim alanı olarak, hem bu bilim alanının ürünlerine verilen isim olması bakımından sıklıkla karşılaşılmayan ve sürekli güncellenen özel bir uğraşı gerektirmektedir. Sosyal olgular ve yaşantılarla şekillenen sosyal bilimler ve kapsamında yer alan eğitim bilimleri öğrenen merkezli yaklaşımlar başta olmak üzere teknolojinin rolünü giderek arttıran gelişmelere sahne olmaktadır. Veri, enformasyon, bilgi ve bilgelik biçiminde ele alınan hiyerarşik yaklaşımda¹ bilginin organizasyonuna ayrılacak zaman, enformasyonun astronomik artışıyla bir kat daha önemli hale gelmiştir. Bu süreçte teknolojinin genel bir bakış açısıyla değil bütünüyle işlevsel ve gereksinim odaklı ele alınmasının, hem araştırma sahasına hem de uygulamaya önemli doğurguları olacak bir girişim olacağı düşünülmektedir. Bu araştırmanın belirtilen doğrultudaki amacı sosyal bilimlerin önemli bir alt alanı olan eğitim bilimleri ve bünyesindeki bilim alanları için bir teknoloji sınıflandırması önerisi getirmektir. Bir sınıflandırma araştırması biçiminde işe koşulan çalışmada içerik analizi yoluyla eğitim teknolojileri hem alan hem araç bazında sınıflandırılacaktır. Alan bazındaki yapı ana temalara hizmet ederken, araç bazındaki yapı ise alt temalara işaret edecektir. Araştırmanın veri kaynağını güncellik kriterini karşılamak üzere son beş yılda yayınlanmış, odak ve kapsamında eğitim teknolojileri olan, ISI Database'e giren eğitimle ilgili indeksler, Australian Education Index, British Education Index, ERIC ve Education Full Text konumlamasına uyan dergilerdeki tam metin makaleler oluşturacaktır. Gerçekleştirilecek içerik analizi uzman görüşlerine sunulup ortak temalara ulaşma yüzdesi dikkate alınacaktır. Alt temalar bazında karşılaşılabilecek ortak teknolojiler diyagramatik bir yapıda paylaşılacak, bu konuda getirilecek bir dizi multidisipliner öneri ve genel yapıdaki sınıflandırmanın sunumu ile çalışma sonlandırılacaktır.

Anahtar Kelimeler : Eğitim teknolojisi, sınıflandırma araştırması, bilgi organizasyonu, multidisipliner yaklaşım, içerik analizi.

¹ Russell Ackoff tarafından 1989'da ele alınan bu hiyerarşi enformasyon biliminin önde gelen hiyerarşik yaklaşımlarından olup, kimi zaman toplumlar için de bir isimlendirme olarak kullanılmaktadır. Günümüzde bilgi toplumu olmak bu anlamda enformasyonu bilgiye dönüştürecek teknolojileri doğru sınıflandırıp uygun olanları işe koymakla yakından ilişkilidir.

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN FENE YÖNELİK KAYGI DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ¹

Muhammed Enes Çelik

ORCID ID: 0000-0003-3832-2585

Gülşah Uluay

Ordu Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0002-6365-5122

Nihat Arıkan

Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0001-8028-3132

ÖZET

Öğrenmeyi etkileyen önemli faktörlerden biri öğrencilerde var olan ya da zaman içinde gelişen olumsuz kaygılardır. Kaygının öğrenme üzerindeki bu etkisi fen alanına yönelik öğrenme süreçleri için de geçerli olup süreci ciddi şekilde etkilemektedir. Bu bağlamda, fene yönelik kaygıyı etkileyen nedenlerin araştırılması ve tespit edilmesinin önemli olduğu düşünülmektedir. Bu bakış açısından hareketle, bu çalışmanın amacı, ortaokul öğrencilerinin fene yönelik kaygı düzeylerinin incelenmesi olarak belirlenmiştir. Söz konusu amaç doğrultusunda, Fene yönelik kaygı üzerinde sınıf düzeyi ve cinsiyet değişkenlerinin etkisi incelenmiştir. Nicel verilerden oluşan bu çalışma, tarama araştırması türündedir. Araştırmanın veri toplama süreci 2018-2019 eğitim ve öğretim yılında gerçekleştirilmiştir. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen Likert tipi ölçek kullanılmıştır. Ölçeğin uygulama süreci, Türkiye’de dört farklı il merkezinde yer alan devlet okullarının ortaokul düzeyinde öğrenim görmekte olan 1017 öğrenci ile yürütülmüştür. Bu noktada beş, altı, yedi ve sekizinci sınıf düzeylerinde öğrenim görmekte olan ortaokul öğrencileri uygulama sürecine dahil edilmiştir. Veri analiz sürecinde SPSS paket programı kullanılmıştır. Normal dağılıma sahip olduğu belirlenen veri seti t-testi ve ANOVA testine tabi tutulmuştur. Elde edilen sonuçlar incelendiğinde, kız ve erkek öğrencilerin fene yönelik kaygı düzeyleri arasında kız öğrencilerin

¹ Bu çalışma, birinci yazarın ikinci yazar ve üçüncü yazar danışmanlığında yürütülen yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

lehine istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu görülmüştür ($t_{(993)} = 3.261, p < .05$). Buna göre, erkek öğrencilerin fene yönelik kaygı düzeylerinin kız öğrencilere göre yüksek olduğu ifade edilebilir. Sınıf düzeyinin kaygı üzerindeki etkisi ANOVA testi analizi sonuçları çerçevesinde incelendiğinde, 5. sınıftan 6. sınıfa geçişte kaygı düzeyinin arttığı, fakat bu farkın istatistiksel açıdan anlamlı olmadığı görülmüştür ($p > .05$). Bununla birlikte, 5. sınıf ve 7. sınıf düzeyleri karşılaştırıldığında 7. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin kaygı düzeylerinin istatistiksel olarak anlamlı farkla yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır ($p < .05$). Benzer sonuç, 5. sınıf ve 8. sınıf düzeyinde öğrenim gören öğrenciler için de geçerlidir. 8. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin kaygı düzeylerinin 5. sınıfta öğrenim görenlere göre istatistiksel olarak anlamlı farkla yüksek olduğu görülmüştür ($p < .05$). Sınıf düzeyi arttıkça kaygı düzeyinin artışı dikkat çekici bir bulgu olarak değerlendirilmektedir. Nitekim kaygı düzeyindeki bu artış öğrencilerin hem fen öğrenmelerini hem de fen alanlarına yönelimlerini olumsuz olarak etkileyebilir. Bu bağlamda, fene yönelik kaygı düzeyinin düşürülmesi amacıyla kullanılabilir değişkenlerin incelenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Fen, kaygı, ortaokul öğrencileri.

EXAMINATION OF MIDDLE SCHOOL STUDENTS' ANXIETY LEVELS TOWARDS SCIENCE²

ABSTRACT

One of the important factors affecting learning is the negative anxiety that exists in students or develops over time. This effect of anxiety on learning is also valid for science learning processes and it seriously affects this process. In this context, it is thought that it is important to investigate and determine the reasons affecting anxiety towards science. From this point of view, the aim of this study was determined as the examination of middle school students' science anxiety levels. In line with this purpose, the effects of variables which were determined as grade level and gender on science anxiety were examined. This study which consists of quantitative data is in the type of survey research design. The data collection process of the research was carried out in the 2018-2019 academic year. Likert type scale developed by the researchers was used as data collection tool. The implementation process of the scale was carried out with 1017 students studying at the middle school level of public schools located in four different city centers in Turkey. At this point, middle school students studying at the grade levels as five, six,

² This study was produced from the master's thesis conducted by the first author under the supervision of the second author and the third author.

seven and eight were included in the implementation process. SPSS package program was used in the data analysis process. The data set which was determined to have a normal distribution was analyzed with t-test and ANOVA test. When the results were examined, it was seen that there was a statistically significant difference between the science anxiety levels of female and male students in favor of female students ($t_{(993)} = 3.261, p < .05$). According to this result, it can be stated that the science anxiety levels of male students are higher than that of female students. When the effect of grade level on anxiety was analyzed within the framework of the ANOVA test analysis results, it was observed that the level of anxiety increased in the transition from 5th grade to 6th grade, but this difference was not statistically significant ($p > .05$). However, when the 5th grade and 7th grade levels were compared, it was concluded that the anxiety levels of the 7th grade students were significantly higher than 5th grade students ($p < .05$). A similar result is also valid for students studying at the 5th and 8th grade levels. It was observed that the anxiety levels of 8th grade students were statistically higher than the students studying in the 5th grade ($p < .05$). As the grade level increases, the increase in the level of anxiety is considered as a remarkable finding. As a matter of fact, this increase in the level of anxiety may negatively affect both students' science learning and their tendencies to science fields. In this context, it is recommended to examine the variables that can be used to reduce the level of science anxiety.

Keywords: Science, anxiety, middle school students.

MERSİN
7 - 8 AĞUSTOS 2021

JURISPRUDENCIAL ANALYSIS OF TORTURE IN SPAIN AND IN THE EUROPEAN HUMAN RIGHTS SYSTEM

María José Benítez Jiménez

María José Benítez Jiménez, is with the Public Law Department (Penal Law and Criminology) University of Málaga (Spain)

Abstract:

Article 3 of the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms (E.C.H.R.) proclaims that no one may be subjected to torture, punishment or degrading treatment. The legislative correlate in Spain is embodied in Article 15 of the Spanish Constitution, and there must be an overlapping interpretation of both precepts on the ideal plane. While it is true that there are not many cases in which the European Court of Human Rights (E.C.t.H.R. (The Strasbourg Court)) has sanctioned Spain for its failure to investigate complaints of torture, it must be emphasized that the tendency to violate Article 3 of the Convention appears to be on the rise, being necessary to know possible factors that may be affecting it. This paper addresses the analysis of sentences that directly or indirectly reveal the violation of Article 3 of the European Convention. To carry out the analysis, sentences of the Strasbourg Court have been consulted from 2012 to 2016, being able to address any previous sentences to this period if it provided justified information necessary for the study. After the review it becomes clear that there are two key groups of subjects that request a response to the Strasbourg Court on the understanding that they have been tortured or degradingly treated. These are: immigrants and terrorists. Both phenomena, immigration and terrorism, respond to patterns that have mutated in recent years, and it is important for this study to know if national regulations begin to be dysfunctional.

Keywords: European convention for the protection of human rights and fundamental freedoms, European Court of Human Rights, sentences, Spanish Constitution, torture.

**SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ SOSYAL HİZMET BÖLÜMÜ
ÖĞRENCİLERİNİN ONLINE YARATICI DRAMA DERSİNE YÖNELİK
TUTUMLARI VE SÜRECE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

Belgin Bal İncebacak

Ondokuz Mayıs Üniversitesi

0000-0003-4643-8051

ÖZET

Yaratıcı drama dersi bütün eğitim kademelerinde etkili olduğu bilinen bir yöntem olarak ifade edilmektedir. Yaratıcı Drama yöntemi sadece öğretmen adaylarını değil aslında insanlar ile iletişim kuran her bireyin bilmesi gereken bir yöntem olarak düşünülebilir. Bu açıdan sosyal hizmet müracaatçılarının alması gereken önemli bir ders niteliğinde olduğu düşünülmektedir. Bu araştırma, Sağlık Bilimleri Fakültesi Sosyal Hizmet bölümü dördüncü sınıf öğrencilerinin aldıkları yaratıcı drama dersine yönelik tutumları ve bu derse yönelik görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır. Araştırmanın yöntemi karma model olarak desen olarak belirlenmiştir. Çalışma grubunu bir devlet üniversitesi sosyal hizmetler bölümü dördüncü sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak Adıgüzel (2006) tarafından geliştirilen “Yaratıcı Drama Dersine Yönelik Tutum Ölçeği” katılımcıların yaratıcı drama dersine yönelik tutumlarını belirlemek için uygulanmıştır. Ayrıca her oturum sonrasında ve dönem sonunda Google form ile öğrencilerden yaratıcı drama dersine yönelik görüşleri alınmıştır. Uygulama 15 hafta olarak haftada 2 saat olacak şekilde 30 saat sürmüştür. Veriler nitel ve nicel olarak toplanış ve nitel veriler içerik analizi ile nicel veriler ise t testi ile analiz edilmiştir. Elde edilen veriler ışığında yaratıcı drama dersinin sosyal hizmetler bölümü öğrencileri üzerinde etkili olduğu ve öğrencilerin tutumlarında artış meydana geldiği belirlenmiştir. Uzaktan eğitim sürecinde pasif dinleyici konumundan çıkarak derste aktif katılım gösterdikleri ders olduğu için dersin etkili olduğunu ifade etmişlerdir. Ayrıca öğrencilerin yaratıcı drama dersi içinde sanatsal çalışmalar yapmaları hem kendilerini keşfettikleri hem rahatlama çalışmaları ile duygu düşüncelerinin farkında olduklarını ifade etmişlerdir. Öğrenciler aldıkları eğitimin meslek yaşamına başlamadan kurum uygulaması dersinde bile şimdiden işe yaradığını alanda birçok kesim için uygulanarak hem kişisel gelişim hem de toplumun yararına birçok alanda fayda sağlayacaklarını ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal hizmet bölümü, yaratıcı drama, tutum, online ders

ÇOCUK GELİŞİMİ ÖĞRENCİLERİNİN UZAKTAN EĞİTİME İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Belgin Bal İncebacak

Ondokuz Mayıs Üniversitesi

0000-0003-4643-8051

ÖZET

Covid-19 salgınının ülkelerde yayılmasının ardından önce okullara bir süre ara verilmiş sonra ise salgının yayılması ile uzaktan eğitime geçilmiştir. Uzaktan eğitim döneminde birçok öğrenci hem evlerine kapanıp hem de uzaktan eğitime ile eğitim öğretim hayatlarına devam etmeye çalışmışlardır. Bu süreç bazı öğrenciler üzerinde birçok etki bırakmış ve bırakmaya devam etmektedir. Bu çalışmada uzaktan eğitim döneminde Sağlık Bilimleri Fakültesi ve Meslek Yüksekokulu öğrencilerinden teorik ve uygulamalı dersler alan çocuk gelişimi ve eğitimi bölümü ile çocuk gelişimi programında öğrenim gören öğrencilerin neler yaşadığı ve uzaktan eğitime ilişkin görüşleri derinlemesine anlamaya çalışılması amaçlanmıştır. Bu amaçla bu çalışmada nitel araştırma desenlerinden olgu bilim deseni ile yürütülmüştür. Araştırma Karadeniz bölgesinde yer alan iki devlet üniversitesinin Sağlık Bilimleri Fakültesi ve Meslek yüksekokulunda öğrenimine devam eden 355 öğrenci ile çalışılmıştır. Veriler çevrimiçi olarak görüşme formu kullanarak toplanmıştır. Nitel olarak toplanan veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Veriler araştırmacılar tarafından analiz edilirken doğrudan alıntılar ile bulgular desteklenmiştir. Sonuç olarak birçok öğrenci bu dönemi çok verimsiz geçirdiğini, internet bağlantısı ve cihaz sorunu yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Sunuş yoluyla ders işlenen derslerden verim almadıklarını, ama sürece aktif katılım sağladıkları, kamera açtıkları derslerden verim aldıklarını ifade etmişlerdir. Öneri olarak öğretim üyelerine derse aktif katılım sağlayacak şekilde ders işlendiği takdirde derslerin daha verimli olacağını ifade etmişlerdir. Uzaktan eğitim sürecinin yorucu geçtiğini çünkü öğretim elemanlarının süreçte çok fazla ödev ve sorumluluk verdiğini ve bunların üstesinden gelme ve takip etmede zorladıklarını ifade etmişlerdir. Özellikle uygulama yapılacak olan bir bölümde eğitim görüldüğü için staj yapmadan mezun olmanın mesleki yeterliliğe sahip olmadan mezun olduğu hissine neden olduğunu ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan eğitim, çocuk gelişimi, öğrenci görüşü

ÖĞRETMENLERDE ŞÜKRAN DUYMA, BELİRSİZLİĞE TAHAMMÜLSÜZLÜK VE PSİKOLOJİK SAĞLAMLIK DEĞİŞKENLERİNİN YAŞAM DOYUMU İLE İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ

Hatice AKKAYA

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

0000-0003-0851-0841

Ferhat KARDAŞ

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

0000-0003-3386-3956

ÖZET

Bu araştırmanın amacı Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde çalışan öğretmenlerin şükran, belirsizliğe tahammülsüzlük ve psikolojik sağlamlık değişkenlerinin yaşam doyumunu yordama düzeyini ortaya koymaktır. Araştırma tarama modeliyle yapılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 497'si kadın, 278'i erkek olmak üzere 775 öğretmen oluşturmaktadır. Veri toplamada Şükran Ölçeği, Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ölçeği, Kısa Psikolojik Sağlamlık Ölçeği ve Yaşam Doyumu Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde Bağımsız Örneklem T-Testi, Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı ve Aşamalı Regresyon Analizi işlemleri uygulanmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre şükran ve belirsizliğe tahammülsüzlük düzeylerinde cinsiyete göre anlamlı farklılıklara rastlanmamıştır. Psikolojik sağlamlık ve yaşam doyumunu düzeylerinde cinsiyete göre anlamlı farklılıklar görülmektedir. Sonuçlar erkeklerin psikolojik sağlamlılıklarının kadınlardan daha yüksek düzeyde olduğunu, yaşam doyumlarının ise kadınlardan daha düşük düzeyde olduğunu göstermektedir. Ele alınan bütün değişkenlerin birbirleriyle anlamlı ilişkilere sahip olduğu belirlenmiştir. Şükran, psikolojik sağlamlık ve yaşam doyumunu arasında pozitif anlamlı ilişkiler; belirsizliğe tahammülsüzlük ile diğer değişkenler arasında ise negatif anlamlı ilişkiler elde edilmiştir. Yaşam doyumunu önem sırasına göre hangi değişkenin daha iyi yordadığını ortaya koymak amacıyla yapılan aşamalı regresyon analizi sonuçlarından elde edilen bulgulara göre yaşam doyumunu en çok şükran yordamaktadır. Daha sonra sırasıyla belirsizliğe tahammülsüzlük ve psikolojik sağlamlık gelmektedir. Aşamalı regresyon analizi sonuçlarına göre şükran duyuma tek başına iyi oluştaki varyansın %18'ini; belirsizliğe tahammülsüzlük ve psikolojik sağlamlık ile birlikte %22'sini açıklamaktadır. Araştırmada şükran ve psikolojik sağlamlığın yaşam doyumunu ile anlamlı pozitif ilişkilere; belirsizliğe tahammülsüzlüğün yaşam doyumunu ile anlamlı negatif ilişkilere sahip olduğu ortaya konulmuştur. Buna göre üç değişken birlikte yaşam

doyumundaki varyansın yaklaşık dörtte birini yordamaktadır. Bu bulgu hayatta olumlu şeylere odaklanma, insanları takdir etme, yapılan iyilikleri görme ve bunlara teşekkür etme gibi özellikleri ifade eden şükran duyma ile hayattaki zorluklarla baş etme becerisi olan psikolojik sağlamlığın artırılmasının ruh sağlığı açısından önemli olduğunu göstermektedir. Ayrıca belirsiz durumlar karşısında rahatsızlık duymaya ve kaygı yaşamaya sebep olan belirsizliğe tahammülsüzlüğün azaltılmasının da ruh sağlığı açısından önemli ve işlevsel olduğunu ortaya koymaktadır. Bu çerçevede bu değişkenlere ilişkin müdahalelerin yapılmasının, bu değerlerin eğitim alanında kazandırılmaya çalışılmasının ve benzer çalışmaların farklı kitleler üzerinde yapılmasının yararlı olacağı düşünülmektedir.

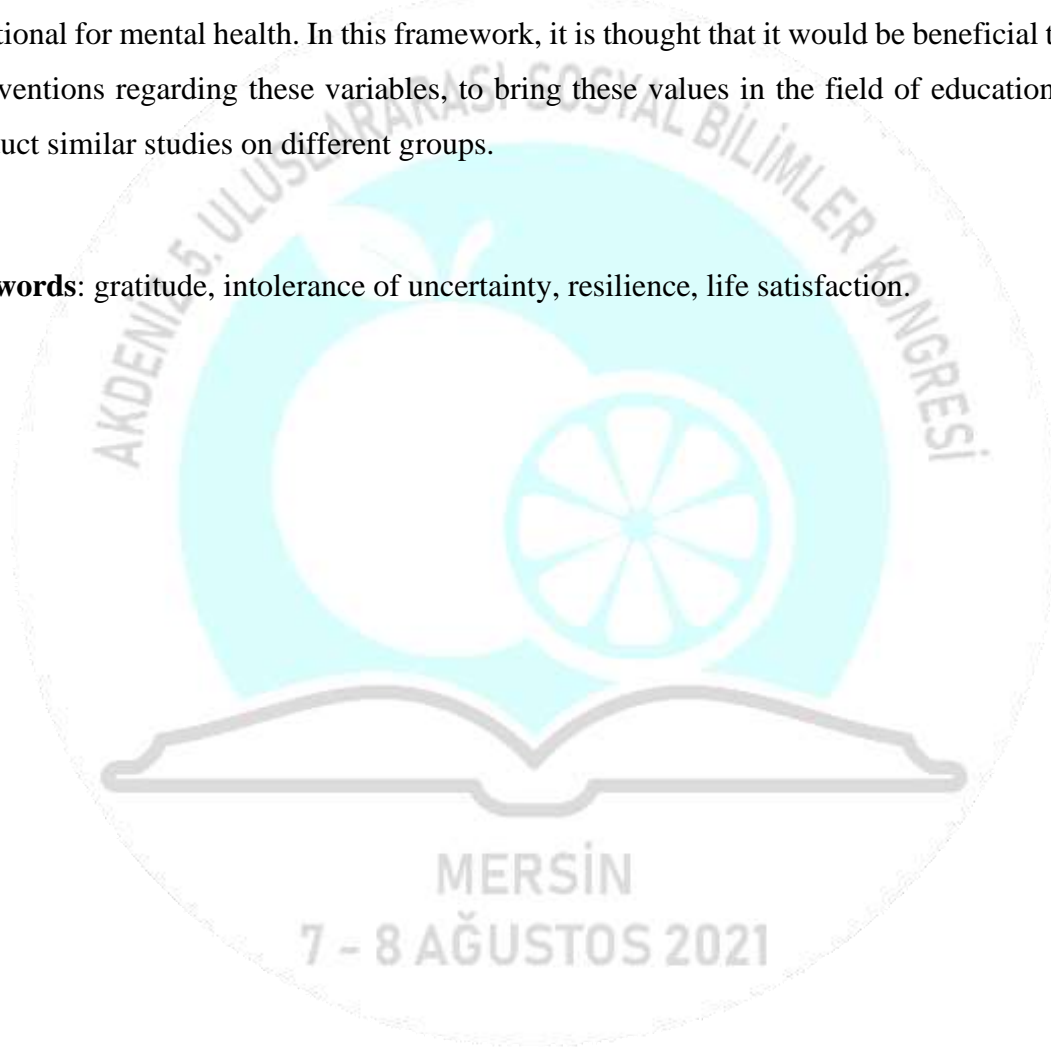
Anahtar sözcükler: şükran, belirsizliğe tahammülsüzlük, psikolojik sağlamlık, yaşam doyumu.

ABSTRACT

The purpose of this study is to examine the predictive level of gratitude, intolerance of uncertainty and resilience variables on the life satisfaction of teachers working within the Ministry of National Education. The research was conducted with a survey model. In this study, the study group consisted of 775 teachers. Among the 775 respondents, 497 were women and 278 were men. Gratitude Scale, Intolerance of Uncertainty Scale, Brief Resilience Scale and Life Satisfaction Scale were used in data collection. Independent Sample T-Test, Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Regression Analysis were used for data analysis. According to the findings obtained from the study, no significant differences were found in gratitude and intolerance to uncertainty by gender. Significant differences were observed in resilience and life satisfaction levels by gender. The results show that the psychological resilience of men is higher than women, and their life satisfaction is lower than women. It was determined that all the variables considered have significant relationships with each other. Positive significant relationships were reached between gratitude, resilience and life satisfaction; and negative relationships were found between intolerance of uncertainty and other variables. According to the results of the stepwise regression analysis which was conducted to examine relative importance of predictive power of independent variables on the dependent variable, gratitude was found as best predictive variable of life satisfaction. Following gratitude, intolerance of uncertainty and resilience were found to be the predictors of life satisfaction in

order of importance. According to the stepwise regression analysis results, gratitude alone accounted for 18% of the variance in well-being and it predicts 22% of variance together with intolerance to uncertainty and psychological resilience. Accordingly, three variables together predict approximately one fourth of the variance in satisfaction with life. This finding indicates that cultivating the feeling of gratitude, which expresses characteristics such as focusing on positive things in life, appreciating people, focusing on positive aspects of life; increasing resilience, which is the ability to cope with difficulties in life; and decreasing intolerance to uncertainty which causes discomfort and anxiety in uncertain situations is important and functional for mental health. In this framework, it is thought that it would be beneficial to make interventions regarding these variables, to bring these values in the field of education and to conduct similar studies on different groups.

Keywords: gratitude, intolerance of uncertainty, resilience, life satisfaction.

İDEOLOJİK UYUMU ETKİLEYEN TOPLUMSAL VE KURUMSAL FAKTÖRLERİN ETKİLEŞİMİ

Murat İnan

Abdullah Gül Üniversitesi

0000-0001-7554-6217

ÖZET

Tüm siyasi iktidarlar halkın en iyi temsilcisi olduklarına yönelik iddiada bulunurlar. Demokratik ülkelerde zorlu geçen bir seçimin akabinde seçilmiş liderler rakip partilerin seçmenlerini kucaklar ve seçim döneminin sona erdiğini artık kucaklaşma zamanının geldiğini ifade ederler. Demokratik olmayan ülkelerde de manzara pek de demokratik ülkelerde olduğundan farklı değildir. Bu ülkelerdeki iktidarların temsilcilerine göre halk ile kendileri arasında hiçbir fark bulunmamaktadır. Ancak bu gerçekte böyle midir? Eğer böyle ise hükümet-kamu uyumunu sağlayan faktörler nelerdir? Bu soru, siyaset bilimi alanındaki birçok ampirik temsil çalışmaları tarafından ele alınmıştır. Yarım yüzyıldan fazla bir süre önce Duverger, siyasi parti sistemini etkileyen toplumsal ve kurumsal faktörlerin varlığına dikkat çekmiştir. Ancak Duverger'in bu önermesini test etmeye yönelik yapılan araştırmalar genellikle siyasi parti sistemini etkileyen kurumsal etmenlere odaklanırken toplumsal etmenler bu araştırmaların ilgisini yeterince çekmemiştir. Hatta, siyasi parti sistemini etkileyen kurumsal ve toplumsal faktörlerin etkileşimi konusu ampirik araştırmalarda hiç yer verilmemiştir. Bu eksikliği gidermek üzere yapılan bu araştırma, insan sermayesi değerlerinin ve parti sisteminin bir özelliği olan kamu-hükümet ideolojik uyumunu ne ölçüde desteklediğini araştırmayı amaçlamaktadır. Kantitatif araştırma yöntemleri kullanılarak yapılan bu araştırma siyasi temsili kamu ve hükümet ideolojik pozisyonlarının arasındaki mesafeyi dikkate alarak ölçmektedir. Bulgular, kişilerarası güven ve grup dışı hoşgörü gibi insani sermaye değerlerinin kamu-hükümet ideolojik uyumunu pozitif ve istatistikî açıdan önemli biçimde etkilediğini göstermektedir. Buna ek olarak, Nisbi Temsil Seçim Sistemi'nde daha fazla üretilmelerine rağmen, bu değerler Dar Bölge Seçim Sisteminde kamu-hükümet ideolojik uyumunu daha güçlü biçimde etkilerler. Ülke-seçim analiz biriminin kullanılacağı araştırmanın analizleri için makro seviyedeki veriler için Karşılaştırmalı Politik Veri Seti (CPDS), kümelenmiş birey seviyesindeki veriler için ise Dünya Değerler Anketi (WVS) verileri kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Demokrasi, temsiliyet, kamu-hükümet ideolojik uyumu, seçim sistemleri, insani sermaye değerleri.

INTERPLAY BETWEEN SOCIETAL AND INSTITUTIONAL FACTORS EFFECTING IDEOLOGICAL CONGRUENCE

ABSTRACT

All governments claim to be the best representatives of the people. Following a competitive election in democratic countries, elected leaders embrace the voters of rival parties, arguing that the election period is over and it's time to embrace each other. In non-democratic countries, the picture is not much different. According to the representatives of the governments in these countries, there is no difference between the people and themselves. But is this really the case? If so, what are the factors that enable government-public congruence? This question has been addressed by many empirical representation studies in political science. More than half a century ago, Duverger drew attention to the existence of social and institutional factors that influence political party system. However, while studies to test Duverger's proposition generally focused on institutional factors that affect political party system, societal factors have not attracted the attention of these studies. In fact, the interaction of institutional and social factors affecting political party system lacks an empirical test. This research, which was carried out to fill this gap, aims to investigate to what extent human capital values and election system support public-government ideological cohesion which is a party of party system. Using quantitative research methods, this research measures political representation by considering the distance between public and government ideological positions. The findings show that human capital values such as interpersonal trust and out-group tolerance affect public-government ideological congruence positively and statistically significantly. In addition, although they are produced more in the Proportional Systems, these values more strongly affect the public-government ideological cohesion in majoritarian systems. For the analysis of the study, in which the country-selection analysis unit will be used, Comparative Political Data Set (CPDS) was used for macro-level data, and World Values Survey (WVS) data was used for aggregated-individual-level data.

Keywords: Democracy, representation, public-government ideological congruence, electoral systems, human capital values.

COVID-19 SALGINININ GEÇİCİ KORUMA ALTINDAKİ SURİYELİLERİN İSTİHDAMA KATILIMLARINA ETKİSİ

Fatıma Zehra İncili

Sağlık Bilimleri Üniversitesi

ORCID: 0000-0002-4177-4171

Ümmügülsüm AYSAN

Dr. Öğr. Üyesi, Sağlık Bilimleri Üniversitesi

ORCID: 0000-0002-5489-763X

Özet

Tarih boyunca salgın hastalıklar nedeniyle milyonlarca insan hayatını kaybetmiş, devletler salgınlarla mücadelede toplumsal, kültürel ve ekonomik alanlarda çeşitli tedbirler almışlardır. Aralık 2019'da Çin'in Vuhan kentinde ortaya çıkarak kısa sürede dünyayı etkisi altına alan Covid-19 salgınıyla mücadelede de devletler hastalığın yayılmasını engellemek amacıyla sosyal mesafe kuralları, seyahat yasakları, okulların kapatılması, birçok iş kolunda faaliyetlerin durdurulması, karantina uygulamaları ve sokağa çıkma yasakları gibi tedbirler uygulamaktadır. Türkiye'de Mart 2020 tarihinden beri uygulanmakta olan tedbir ve kısıtlamalar sonucunda birçok insan işini kaybetmiştir. Kriz dönemlerinde en çok zarar gören kesimler yoksullar, kadınlar, çocuklar, mülteciler gibi dezavantajlı gruplardır. 2011 yılında Suriye'de başlayan iç karışıklık ve savaş nedeniyle milyonlarca insan komşu ülkeler başta olmak üzere dünyanın farklı bölgelerine göç etmiştir. Suriye iç savaşından kaçan 3,5 milyondan fazla Suriyeli mülteci Türkiye'de geçici koruma altında yaşamaktadır. Türkiye'deki Suriyelilerin yaklaşık %60'ı aktif çalışma çağındadır. Suriyeliler 2016 yılından beri resmi çalışma izni alabilmelerine rağmen günümüzde çok küçük bir grup çalışma iznine sahiptir. Mültecilerin büyük çoğunluğu hâlâ kayıt dışı istihdamın bir parçası durumundadır. Bu da onların Covid-19 salgını nedeniyle gördükleri zararın boyutunu artırmaktadır. Devlet bu dönemde işten çıkarmaların önüne geçmek için maaş desteği, işten çıkarma yasağı gibi uygulamalara gitmiştir ancak çoğunluğu kayıt dışı çalışan Suriyeliler bu uygulamalardan faydalanamamıştır. Yarı yapılandırmış mülakat tekniği kullanılarak gerçekleştirilecek bu çalışmada İstanbul'da yaşayan geçici koruma altında ve çalışma çağında olan 20 Suriyeli ile görüşülecektir. Yarı yapılandırmış mülakat soruları ile

Suriyelilerin Covid-19 pandemisi sırasında istihdam ve çalışma koşullarına ilişkin deneyimleri ve bunların genel yaşam koşullarına yansımaları incelenecektir. Çalışmada tüm dünyanın ortak sorunları olan Covid-19 salgını ve mülteci problemi bir arada ele alınarak literatüre katkı sağlamak ve gelecekte yapılacak araştırmalara temel oluşturmak amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Geçici Koruma, Covid-19, İstihdam, Sosyal Hizmet

COVID – 19 SALGIN SÜRECİNDE GÖRÜLEN PSİKOLOJİK TEPKİLERİN PSİKOLOJİK SAĞLAMLIK VE BELİRSİZLİĞE TAHAMMÜLSÜZLÜK İLE İLİŞKİLERİNİN İNCELENMESİ

Aylin İpek -Timur

İstanbul Arel Üniversitesi

Psikoloji Doktora Öğrencisi

ORCID: 0000-0001-8623-8148

Şule Aydın

İstanbul Arel Üniversitesi

Psikoloji Doktora Öğrencisi

ORCID: 0000-0003-2299-634X

Yağmur Topuz

İstanbul Arel Üniversitesi

Psikoloji Doktora Öğrencisi

ORCID: 0000-0002-4945-7883

ÖZET

Giriş - Amaç: Covid – 19 salgın sürecini yaşamakta olan bireylerin stres, umutsuzluk, anksiyete, depresyon belirti düzeylerinin psikolojik sağlamlık ve belirsizliğe tahammülsüzlük değişkenleri ile arasındaki ilişkilerin ortaya konması. Gereç – Yöntem: Araştırma 18-65 yaş arası, Covid-19 salgın sürecini yaşayan, Türkiye'nin büyük şehirlerinde ikamet eden bireylerin yaşanan zorlu sürecin etkileri ile görülmesi muhtemel stres, umutsuzluk, depresyon ve anksiyete belirti düzeylerinin belirsizliğe tahammülsüzlük ve psikolojik sağlamlık değişkenleri ile arasındaki ilişkileri ortaya koymaya yönelik tarama modeline göre hazırlanmış nicel bir çalışmadır. Data toplama öncesi T.C. Sağlık Bakanlığı ve İstanbul Nişantaşı Üniversitesi'nden etik kurul izinleri alınmış, ölçme bataryası salgın süreci göz önüne alınarak katılımcılara erişimin sağlıklı olabilmesi için Google Docs uygulaması ile hazırlanmış, link halinde sosyal medya, e-mail ve mesaj yolu ile gruplarda paylaşılarak toplam 749 kişiye ulaşılmıştır. Veri toplama süreci mayıs 2020 – haziran 2020 tarihleri arasında gerçekleşmiştir. Bulgular: Elde edilen verinin analiz planlaması için yapılan Kolmogrov Simirnov Normallik Testi sonuçları neticesinde normal dağılım görülmediğinden değişkenler arası ilişkileri araştırmak için Spearman Brown Sıra Farkları testi kullanılmıştır. Analiz sonuçlarına bakıldığında değişkenler arası tüm korelasyonların, $p < 0,01$ olarak alındığında, $r = +0.296$ ila $r = -0.483$ arasında değişmekte olduğu, en zayıf ilişkinin umutsuzluk ve belirsizliğe tahammülsüzlük değişkenleri, en güçlü ilişkinin ise psikolojik sağlamlık ve depresyon değişkenleri arasında olduğu görülmüştür.

Sonuç: Araştırma sonuçlarına bakıldığında psikolojik sağlamlık düzeyi yüksek olan bireylerin depresyon, anksiyete, stres ve umutsuzluk değişkenleri ile negatif korelasyon gösterdiği ve psikolojik belirti düzeylerinin düşük olduğu, belirsizliğe tahammülsüzlük düzeyleri yüksek olan bireylerin ise depresyon, anksiyete, stres ve umutsuzluk değişkenleri ile pozitif ilişkide olduğu ve psikolojik belirti düzeylerinin yüksek olduğu görülmüştür. Bu sonuçlar neticesinde hala devam etmekte olan salgın süreci etkilerine maruz kalan bireylerin, önleyici sağlık uygulamaları görüşü temel alınarak, bu süreci sağlıklı atlatabilmeleri ve salgının sonlanması ile baş göstereceği öngörülen psikiyatrik tablolarla karşılaşılmasını adına bireylerin psikolojik sağlamlık ve belirsizliğe tahammülsüzlük konusunda bilgilerinin artırılması ve becerilerinin geliştirilmesi gereği tartışmaya açılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Covid – 19, depresyon, anksiyete, umutsuzluk, stres, belirsizliğe tahammülsüzlük, psikolojik sağlamlık

AN EXAMINATION OF THE RELATIONSHIP OF PSYCHOLOGICAL REACTIONS SEEN DURING THE COVID 19 EPIDEMIC AND WITH PSYCHOLOGICAL STRENGTH AND INTOLERANCE FOR UNCERTAINTY

ABSTRACT

Introduction – Purpose : To reveal the relationships between the stress, hopelessness, anxiety, depression symptom levels of individuals experiencing the Covid-19 epidemic process with the variables of psychological resilience and intolerance to uncertainty. **Material – Method :** The research is a quantitative study prepared according to the screening model that aimed at revealing the relationships between the effects of the difficult process experienced and the stress, hopelessness, depression and anxiety symptom levels that are likely to be seen with the intolerance of uncertainty and psychological resilience variables of individuals aged 18-65 years residing in big cities of Turkey, during the Covid-19 epidemic process. Before data collection, ethics committee permissions were obtained from the Ministry of Health and Istanbul Nisantasi University, the measuring battery was prepared with Google Docs application in order to ensure healthy and easy access to the participants, taking into account the pandemic process, a total of 749 people were reached by sharing the link in groups via social media, e-mail and message. The data collection process took place between May 2020 and June 2020. **Results:** As a result of the Kolmogrov-Smirnov Normality Test performed for the analysis planning of the obtained data, no normal distribution was observed, so Spearman Brown Rank Differences test was used to investigate the relationships between the variables. Considering the results of the analysis, it was seen that all correlations between variables, when $p < 0.01$, ranged from $r = +0.296$ to $r = -0.483$, the weakest relationship was between hopelessness and intolerance to uncertainty variables, and the strongest relationship was between resilience and depression variables. **Conclusion:** When the results of the study are examined, it is seen that high psychological resilience have a negative correlation with the variables of depression, anxiety, stress and hopelessness and have low psychological symptom levels, individuals with high intolerance to uncertainty levels are positively related to the variables of depression,

anxiety, stress and hopelessness, and psychological symptom levels are found to be high. In conclusion, it is discussed that individuals who are still exposed to the effects of the ongoing epidemic process, based on the opinion of preventive health practices, should be able to overcome this process in a healthy way and not to encounter psychiatric conditions that are predicted to begin with the end of the epidemic, to increase the knowledge of individuals about psychological resilience and intolerance to uncertainty and the need of development skills are opened to discussion.

Keywords: Covid – 19, depression, anxiety, hopelessness, stress, intolerance of uncertainty, psychological resilience

ANNENİN BAĞLANMA STİLİNİN ÇOCUK YETİŞTİRME TUTUMUYLA İLİŞKİSİ**Gamze Akpınar**

Nişantaşı Üniversitesi

Dr. Öğrt. Üyesi Lütfiye Kaya Cicereli

Nişantaşı Üniversitesi

ÖZET

Bebeklik döneminde ilişkiyi olumlu yönde etkileyen en önemli etken, bakım veren kişinin bebeğin ihtiyaçlarını karşılıyor olmasıdır. Bağlanma davranışı, bebeklerin ihtiyaçları karşılayan ve zor zamanlarında yanında olan kişiye karşı oluşturulur. İlk zamanlarda bağlanma, bebeğin sadece fizyolojik ihtiyaçlarının karşılanması olarak açıklansa da John Bowlby, bağlanmanın bebeğin sadece fizyolojik gelişimi için değil, psikolojik gelişimi için de önemli olduğuna inanmıştır (Shaw ve DeMaso, 2007, s. 154). Araştırmasında erken dönemde annesinden ayrılan bebeklerin gösterdikleri stres düzeyini incelemiştir. Bu durumun sadece insan ırkında değil, diğer canlıların da hayatta kalma şansını arttırdığı sonucuna ulaşmıştır. Çocuk yetiştirme tutumları genel olarak, ebeveynlerin çocuklarına karşı benimsediği tutum, değer, inanç ve davranışlardan oluşan, strateji ve davranış kalıpları olarak tanımlanabilir (Sears, Maccoby ve Levin, 1957, s. 161). Darling ve Steinberg (1993) aile tutumlarını, çocukların sosyalleşme ihtiyacını karşılarken ve onları yönlendirirken, onlara davranışlarıyla hissettirdikleri genel duygusal hava olarak tanımlamıştır. (Sümer, Aktürk ve Helvacı, 2010, s. 43). Aile içinde anne ve babanın bazı özellikleri ile ebeveyn-çocuk arasındaki ilişkinin temelini oluşturan çocuk yetiştirme tutumları, ebeveyn ile çocuk arasındaki tüm etkileşimleri kapsar (Yeşilyaprak, 1993, s. 3). Ebeveyn davranışları çocuğun bağlanma stilini belirlemektedir. Araştırmalar ebeveynin bağlanma stilinin ebeveynlik tutumuna etkisi olduğunu ortaya koymuştur. Bağlanma ve çocuk yetiştirme birbiriyle bağlantılı konulardır. Bu bağlamda araştırmanın gönüllü katılımcıları ilkökul çağında çocuğu olan anneler olarak belirlenmiştir. Annelerin bağlanma stilleri belirlenerek, çocuk yetiştirme tutumları ile ilişkisi olup olmadığı sorusuna cevap aranmıştır. Araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma sürecinde üzerinde durulan olgu gönüllü katılım sağlayan annelerin çocuk yetiştirme tutumlarının, bağlanma stilleriyle ilişkisini saptamak olmuştur. Araştırmanın çalışma grubunu İstanbul ilinde yaşayan 7-9 yaş arası çocuğu olan anneler oluşturmaktadır. Araştırmada sosyo-demografik anket, Anne-Baba Tutumları Ölçeği ve Yakın İlişkilerde Yaşantılar Envanteri (YIYE II) kullanılmıştır.

Araştırmanın bulgularına bakıldığında, annenin eğitim durumu değişkenine göre, iki ölçekte de eğitim durumu lisans olan annelerin istenmedik anne baba tutumu ve kaçınmacı bağlanma puanlarının anlamlı farklılık gösterdiği saptanmıştır. Annenin çalışma durumu değişkenine göre incelendiğinde YIYE II ölçeğine göre incelendiğinde çalışmayan annelerin kaçınmacı bağlanma puanlarının daha yüksek olduğu görülmüştür. Annenin yaş değişkenine YIYE II

puanları incelendiğinde kaçınmacı bağlanma boyutu puanlarının anlamlı olarak farklılık gösterdiği görülmüştür. Sonuç olarak, eğitim durumu lisanstan daha düşük annelerin, yaşı 40-50 arasında olan annelerin ve çalışmayan annelerin kaçınmacı bağlanma stiline sahip olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelime: *Güvenli bağlanma, Çocuk yetiştirme, Aşırı koruyucu tutum, Ebeveyn*

GECİKMiŞ BİR DEĞİŞİKLİK: DEVLET MEMURLARI DİSİPLİN YÖNETMELİĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Gülçin EROKSAL ÜLGER

Yozgat Bozok Üniversitesi, Yerköy Adalet MYO

0000-0002-6059-9110

ÖZET

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçiş ile birlikte yeni sisteme uyum KHK'ları ile pek çok düzenleme yapılmış ve geçtiğimiz iki sene boyunca da Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri, Cumhurbaşkanlığı Kararları ile sistemin işleyişi gerçekleştirilmeye çalışılmıştır. Personel hukuku açısından ise diğer alanlarda gerçekleştirilen uyum süreci gerçekleştirilememiştir. Gerek sözleşmeli personel gerekse memur hukuku açısından eski sisteme ait Olan Bakanlar Kurulu kararları ve yönetmelikleri varlıklarını sürdürmüş olup sadece Cumhurbaşkanı Kararları ile bazı değişiklikler yapılması yöntemi benimsenmiştir. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun en önemli kısımlarından birisi olan memur disiplin hukuku da iki senelik süreçte geri planda bırakılmış alanlardan birisi olmuştur.

17/9/1982 tarihli ve 8/5336 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan "Disiplin Kurulları ve Disiplin Amirleri Hakkında Yönetmelik" ile disiplin kurallarının uygulanışı ile ilgili usul kurallarının belirlendiği memur disiplin hukuku alanı, iki sene boyunca düzenlenmemiş ve yönetmelikte yer alan hükümler ile yeni hükümet sistemi çatışma içerisinde olmuştur. Eş zamanlı olarak Devlet Personel Başkanlığı'nın kuruluş kanununun yürürlükten kaldırılarak kapatılması ile de disiplin konusunda görüş verecek bir makamın olmaması ile sonuçlanmıştır.

29 Nisan 2021 tarihinde Cumhurbaşkanı Kararı olarak yürürlüğe giren "Devlet Memurları Disiplin Yönetmeliği" ile bu durumun çözümlenmeye çalışıldığı görülmektedir. "Disiplin Kurulları ve Disiplin Amirleri Hakkında Yönetmelik"'i yürürlükten kaldıran "Devlet Memurları Disiplin Yönetmeliği'nin" getirmiş olduğu düzenlemeleri eski yönetmelik ile karşılaştırmak çalışmanın esas amacını oluşturmaktadır. Bu amaç kapsamında çalışmanın ilk kısmında disiplin kavramını ve Türkiye'de Memurların Disiplin Kuralları ile ilgili düzenlemeleri genel boyutlarıyla ele alınmıştır. Daha sonra Cumhurbaşkanlığı Hükümet

Sistemine geçiş ile birlikte Devlet Memurları ile ilgili olarak gerçekleştirilen değişikliklerden kısaca bahsederek disiplin kurallarının neden değişmediğine ilişkin tartişma yurütulmüştür. Üçüncü ve son kısımda ise eski ve yeni yönetmelik karşılaştırılmış ve arasındaki benzerlikler ve farklılıklar irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Disiplin, Disiplin Yönetmeliği, Devlet Memurları

18-55 YAŞ ARASINDAKİ KADINLARDA CİNSEL MİTLER VE CİNSEL DOYUM ARASINDAKİ İLİŞKİLER

Psikolog Serap Güneş

Nişantaşı Üniversitesi

0000-0001-7332-9921

Dr. Öğr. Üyesi Selçuk Aslan

Nişantaşı Üniversitesi

0000-0002-7039-9788

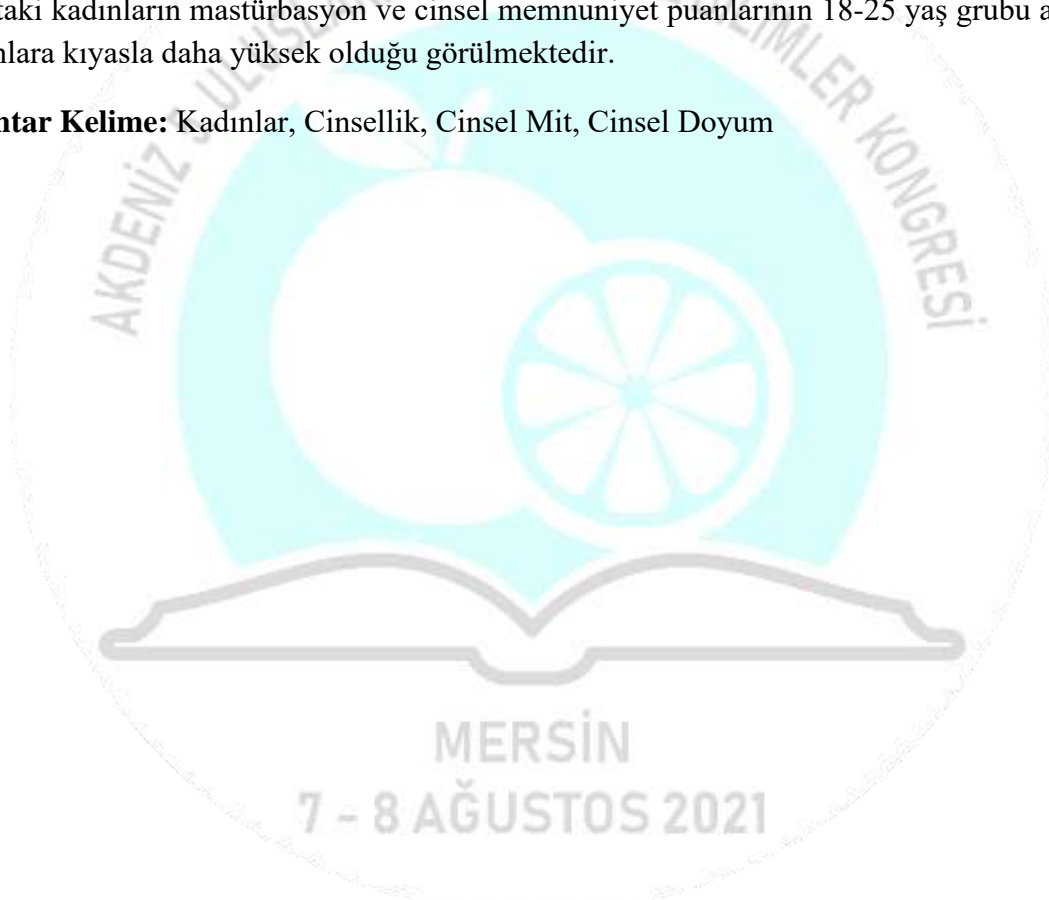
ÖZET

Ataerkil toplumlarda gözle görülür erkek egemenliği göze çarpmaktadır. Bu toplumlarda çok yönlü sosyal yaşamın geleneksel kültürlerinde kadının ve annenin rolleri birçok farklı rolün kültürel olarak tanınmasıyla belirlenmektedir (Mikell, 2014). Kültürel etkilerin yoğun olarak görüldüğü alanlardan biri de cinselliktir. Cinsellik kavramı, kişilerin fiziksel çekiciliklerinin yanı sıra hayata bakış açılarından ortak keyif alınan etkinliklerin varlığına kadar geniş bir çatı altında tanımlanmaktadır (Gülsün, Ak, & Bozkurt, 2009). Cinsellik konusu, birden çok yanlış algıyı bünyesinde barındırmaktadır. Örneğin özellikle ataerkil toplumlar, erkeği toplumsal olayların çoğunda olduğu gibi cinsellikte de aktif olma ve cinsel ilişkiyi başlatan olma kalıplarına sokabilmektedir. Cinsellikte geri planda kalan kadın, kendi ihtiyaç ve isteklerini baskılayabilmekte ve sonuç olarak da cinsel doyuma ulaşmakta zorlanabilmektedir. Bu durum kadınların partnerleri ile olan iletişimlerini etkilediği gibi, cinsellikten uzaklaşmalarına da sebep olabilmektedir (Delphy, 1993). Cinsellikle ilgili kalıp yargılar alan yazında cinsel mit kavramıyla ele alınmaktadır. Cinsel mit, cinselliği kalıplara sokan yargıların tümü, cinsellikle ilgili yanlış ve abartılı inanışlar olarak tanımlanmaktadır (Sungur, 1998). Sıklıkla ve yaygın olarak karşılaşılan toplumsal cinsiyet kalıpyargılarının ve cinsel mitlerin engellenme, bastırma, doyumun ertelenmesi gibi çeşitli davranışlarımız üzerinde oldukça etkili olduğu görülmektedir. Bu alanlardan biri de şüphesiz cinsel doyumdur. Cinsel doyum kavramı, çiftlerin arzularını seksüel yolla paylaşarak hazza erişmesi ile tanımlanabilmektedir (Vural & Temel, 2010). Özellikle uzun süre beraberlik içeren ya da evlilik gibi yakın ilişkilerde cinsel doyumun etkisi yadsınamayacak boyuttadır ve çiftler arasındaki romantik bağın kuvvetlenmesi gibi süreçler üzerinde etkili olduğu da gösterilmiştir (Brody & Costa, 2009). Ayrıca çiftlerin ilişkilerinin sürdürülmesinde de oldukça önemli görülmektedir (Öztürk, Arkar, 2014, s.2).

Bu araştırmanın amacı, Türkiye’de yaşayan, 18-55 yaşları arasında ve aktif cinsel hayatı olan ya da en az bir kez cinsel tecrübesi olan kadınlarda cinsel mitler ile cinsel doyum arasındaki ilişkileri incelemektir. Bu amaç doğrultusunda ele alınan sosyo-demografik özelliklerle bağımlı değişken olarak ele alınan cinsel mitler ve cinsel doyum arasındaki birlikte değişim ilişkileri, sosyo-demografik özellikler temelinde oluşturulan grupların bağımlı değişken düzeyleri bakımından farklılaşp farklılaşmadığı incelenecektir. Araştırmanın bir diğer amacı da cinsel mitlerin cinsel doyum üzerinde yordayıcı etkisinin olup olmadığını belirlemektir. Bu araştırma

nicel yöntemlerden ilişkisel tarama modeline uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Bu araştırmanın evrenini Türkiye’de yaşayan ve 18-55 yaş arasında bulunan kadın bireyler oluşturmaktadır. Örneklem grubunu ise bu evrenden uygun örnekleme yöntemiyle belirlenen ve yine tamamı 18-55 yaşları arasındaki kadın bireylerden oluşan toplam 208 kişi oluşturmaktadır. Bu çalışmada toplam 6 sorudan oluşan kişisel bilgi (demografik anket) formu, cinsel mitlere yönelik tutum düzeyini ölçmek için Gölbası ve ark. tarafından (2016) geliştirilmiş, geçerlik ve güvenirlik çalışması araştırmacılarca yapılmış 28 sorudan oluşan, 5’li likert tipi Cinsel Mitler Ölçeği ve cinsel doyumunu ölçmek için ise toplam 28 sorudan oluşan Rust ve Golombok (1983) tarafından geliştirilen Golombok-Rust Cinsel Doyum Ölçeği (GRCDÖ) kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre ise cinsel mitlerle cinsel doyum arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Eğitim durumu ilköğretim olan katılımcıların lise, lisans ve lisans üstü kişilere kıyasla daha yüksek cinsel mit toplam puanlarına sahip oldukları görülmektedir; cinsel doyum toplam puanları eğitim durumuna göre anlamlı farklılaşmamaktadır. Bununla beraber 35 yaş üstü gruptaki kadınların mastürbasyon ve cinsel memnuniyet puanlarının 18-25 yaş grubu arasında kadınlara kıyasla daha yüksek olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelime: Kadınlar, Cinsellik, Cinsel Mit, Cinsel Doyum

PANİK BOZUKLUĞU OLAN BİREYLERİN PANİK ATAK ŞİDDETİ, CİNSEL DOYUMU VE KAYGI DÜZEYİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Klinik Psikolog Ömürcan Bozkuş

Nişantaşı Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Eyyüb Ensari Cicereli

Nişantaşı Üniversitesi

ÖZET

Anksiyetenin çok fazla olması ve kişiyi hareket kabiliyetini sınırlandıran şeklinin bir hastalık olarak tanınması, diğer birçok psikiyatrik rahatsızlıkların aksine daha eski zamanlara rastlamaktadır. Eski zamanlardaki tıbbi kaynaklar, anksiyetenin önde gelen bir özellik olarak birinci sıralarda olduğu zihinsel bozukluklara ilişkin sınırlı sayıda bilgi içermektedir. Hipokrat'ın yazılarında, depresif, sarılık ve psikoz açık şekilde tanımlanırken, aynı şekilde olan şiddetli kaygı bozukluğunun özerk ve davranışsal şekilleri için kanul edilebilir değildir. (Roth, 1988).

Panik atak kısaca kişide kalp çarpıntısı, terleme, nefes darlığı, titreme ve bunlarla birlikte de kişinin başına kötü bir şey geleceği hissi ile ortaya çıkmaktadır. Panik bozukluk ise panik ataklardan meydana gelen ve onunla karakterize olan bir kaygı bozukluğu türüdür (APA, 2013). Panik bozukluk tekrarlayıcı bir bozukluktur ve kişinin en ummadığı anlarda ortaya çıkmaktadır ve kişide bu sebeple nöbetlerin tekrar olacağına dair kaygı ve korku olur. Bu belirtiler kişide aniden ortaya çıkmakla birlikte dakikalar içerisinde belirtiler zirveye çıkar ve buna fizyolojik durumlar eşlik eder (Sapmaz vd, 2017). Panik bozukluğun bireyde başlaması ile tedaviye başlangıç tarihi arasında belli bir zaman aralığı olduğu için kişiler daha çok ciddi bir boyuttayken yardıma başvururlar. Hasta artık işlevselliğini ortaya koyamadığı için bir yardım arayışı içerisinde psikolog ve psikiyatri arayışına girmektedir (Sapmaz vd., 2017). PB belirtilerinde “ölüm korkusu” veya “çıldırma veya kontrolü sağlayamama” olmadan PB alt tiplerinden bahsetmenin doğruluğu tartışılmaktadır (Russel ve ark. 1991). Göğsü ağrıyan hastalarda yapılan çalışmalar doğrultusunda “korkusuz panik bozukluğu” olup olmadığına ilişkin delilleri ortaya koymaktadır (Fleet ve ark. 2000, Bringager ve ark. 2008). PB başlama yaşı olgun olan bireylerde PB şiddeti ve aile yapısında yükümlülüğü daha düşüktür ve ilk olarak distimik bozukluk olmak üzere duygu durum bozuklukları da sıklıkla gözlemlenmiştir (Horwatt ve ark.1997). Kaygı bozukluğu üzerine birçok çalışmalar düzenlenmiş ve araştırmalar yapılmış, yapılan çalışmalar kaygı bozukluğu ve cinsel işlev bozuklukları arasında komorbidite olduğunu belirlemiştir (Schreiner- Engel, 1986).

Tehlikeyle başa çıkabilmek için uyum sağlamak için kaygı görevlendirilmiş, insanın temel duygusunu ve birçok kollu duygu şekli olduğunu, ilmi bir içerikleri, subjektif duyumları, fizyolojik özellikleri ve tehdit gibi davranışlarını buldurmaktadır (Özusta, 1995). Kaygı aynı zamanda hayatı ve yaşamı tehlikeli kılan veya tehdit gibi algılayan davranışlar bütünüdür. Bu

davranışlar içten ve dıştan sebeplerin bir tehdit edici unsur, tehdit edici unsur olma olasılığı ya da tehdit edici unsur şeklinde algılanmış bir olay durumunda kişinin yaşadığı duygu durum bütünüdür (Güleç ve Köroğlu, 1997: 453, Ehtiyar ve Üngüren, 2008: 164).

Bu çalışmanın amacı, panik bozukluk tanısı alan bireylerin anksiyete düzeylerinin, panik bozukluğu şiddet düzeylerinin ve cinsel yaşantılar düzeylerinin tespit edilmesidir. Araştırmaya, İstanbul ili sınırları içerisinde oturmakta olan 200 kişi katılmıştır. Araştırma da kadın ve erkek dağılımı 100 kadın (%50,0) ve 100 erkek (%50,0) şeklinde yapılmıştır. Örneklemin yaş aralığı 18-35 ve yaş ortalaması da 25,53'tür. Demografik bilgiler için araştırma yapan kişinin yaptığı demografik bilgi formu kullanılmış katılımcıların bilgileri alınmıştır. Katılımcının araştırma hakkında bilgilendirilmesi, onayının alınması ve araştırmaya katılırken gönüllülük esasının belirtilmesi için katılımcı bilgilendirme ve onam formu kullanılmıştır. Katılımcıların anksiyete düzeylerinin ölçülmesi için Beck Anksiyete Ölçeği (BAÖ), cinsel yaşam durumlarının ölçülmesi için Arizona Cinsel Yaşantılar Ölçeği (ACYÖ) ve Panik Bozukluk durumlarının ölçülebilmesi için Panik Bozukluk Şiddet Ölçeği (PBŞÖ) kullanılmıştır. Araştırmanın temel değişkenleri olan panik bozukluk düzeyi, anksiyete düzeyi ve cinsel yaşantılar düzeyi toplam puanları SPSS Explore analizinde normal dağılıp dağılmadığı test edilmiştir. Buna göre değişkenler normallik için çarpıklık ve basıklık değerlerinin $\pm 2,0$ aralığı da dikkate alınarak normal dağılım sergilediği görülmektedir.

Anahtar Kelime: Panik Bozukluk, Cinsel Doyum, Kaygı, Anksiyete

GELİŞMİŞ ÜLKELERDE EVDE BAKIM HİZMETLERİ: ALMANYA, JAPONYA, ABD VE TÜRKİYE KARŞILAŞTIRMASI

Safure Cantürk

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

ORCID ID :0000-0002-5419-3525

ÖZET

Son yüzyılda bilimsel alanda yaşanan gelişmeler ve yaşam standartlarının yükselmesine bağlı olarak demografik değişim ve yaşlı nüfus gerçeği ortaya çıkmıştır. BM'ye göre Dünyanın tüm bölgelerinde ve farklı gelişme düzeyindeki ülkelerde görülen yaşlanma, genç nüfusa sahip gelişmekte olan ülkeler de dâhil olmak üzere hızla artmaktadır. Dünya üzerinde, 65 ve yukarı yaşlardaki nüfus 2019 yılında 703 milyondur ve 2050'de kendini ikiye katlayarak 2,1 milyar olacağı tahmin edilmektedir. BM ekonomi ve sosyal işler departmanının araştırmalarına göre, gelecek 30 yılda, dünya genelinde yaşlıların sayısı iki katından fazla artacağı ve 2050'de 1,5 milyardan fazla kişi 65 yaşın üzerinde olacağı ön görülmektedir. Artan yaşlı nüfusu ülkelerin sosyal güvenlik sistemleri üzerinde ağır baskı uygularken ülkelerin sosyo-ekonomik ve kültürel yapılarına göre de yaşlılara göre farklı sosyal politika sistemleri uygulanmaktadır. Bu araştırmada en çok yaşlı nüfusa sahip ve gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin evde bakım hizmetlerinin içeriğini tartışılmaktadır. Bu kapsamda, sosyal devlet uygulamaları kapsamında yaygın ve kapsamlı evde bakım hizmetlerini sunan Almanya'da, bakım sigortasının temel esası yaşlılar için eve dönük aile dostu, bakım güvencesinin temini ve bakıcı aile fertlerinin sosyal güvenliği üzerine kurulmuştur. Japonya'da ise yaşlı nüfusuna ilişkin evde bakım sigortası için özel bir bütçe ayrılmasına rağmen dışarda bakım merkezleri yerine geleneksel aile yapısından dolayı evde bakım öne çıkmaktadır. Dışarda bakım merkezlerinin yetersiz olmasından dolayı ise yaşlıların hastanelerde uzun süre yatışları sağlık sisteminde yük oluşturmaktadır. ABD'de ise yaşlı bakımı en büyük gelişen sektörlerden birisi olmuş ve sektörün sağlık harcamaları içindeki payı yüzde 10'a ulaşmıştır. Türkiye'de ise bu üç ülkenin karma bir modeli uygulanmaktadır. Ağır engelli, tamamen bir başkasının bakımına muhtaç olanlar için bakım sigortası, bakım ücreti devlet tarafından karşılanırken, evde aile dostu ortam içinde evde bakımlarının gerçekleşmesi ve aile fertlerinin bakım desteği verilmektedir. Ağır engelli olmayan diğer yaşlı bireyler için ise Japonya'da olduğu gibi geleneksel olarak evde bakımları aile üyeleri tarafından gerçekleştirirken sağlık harcamaları devlet tarafından karşılanmaktadır. Son olarak ise ABD olduğu gibi özel yaşlı bakım merkezleri ücretli olarak hizmet vermekte, devletin bu merkezlere kısmi desteği bulunmaktadır. Bireye uygun bakım sistemi olduğu kabul

edilen evde bakım hizmetleri, tüm gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde hızla kurum bakım sisteminin yerini almaya başlamıştır.

Anahtar Kelimeler : Evde bakım, yaşlılık, sosyal yardım, sosyal devlet.

AZERBAJCAN VE TÜRK MÜZİĞİ İÇİNDE ‘ÇARGÂH’ MAKAMININ KARŞILAŞTIRILMASI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Dr. Oğuz KARAKAYA

Selçuk Üniversitesi

0000-0002-6027-1000

Kamran AHMADOV

Selçuk Üniversitesi

0000-0001-6096-6729

ÖZET

Azerbaycan ve Türk Makam Müziği ses sisteminin, XIII.yy’da Safiyyüddin Abdülmümin Urnevî tarafından kurulduğu ve bu sistemin daha sonraki dönemde sistemci okul olarak adlandırıldığı bilinmektedir. XIV.ve XV.yy’da yaşamış olan Abdülkâdir Merâgî’nin bu sistemi geliştirdiği, Câmîû’l-Elhan ve Makâsîdü’l-Elhan adlı eserleri ile sağlam bir temele oturttuğu bilinmektedir. Merâgî, yazma eserleri ile sistemci okulun bu anlayışını ve sistemini Anadolu coğrafyasına ulaştırmıştır. Urnevî ve Merâgî’nin eserleri, Anadolu Coğrafyasında yaşamış XV.yy. teorisyenleri için ana kaynak teşkil etmiştir. Bu sebeple, Türk ve Azerbaycan Müziği’nin aynı kökten hayat bulan ve beslenen bir yapıda olduğu söylenebilir. Bununla birlikte, her iki ülke de tarihsel süreçte sosyal, siyasal, kültürel ve sanatsal alanda bazı değişimler yaşamıştır. Bu değişimlerin, hayatın her alanında olduğu gibi kültürel ve sanatsal alanda da gerçekleştiği söylenebilir. Özellikle sanatsal alanda her iki ülkenin müziği aynı kökten ve kaynaktan beslense de, benzerlikler yanında farklılıkların olduğu da bilinmektedir. Bu durumun icrâ ve üslup farklılığına neden olduğu, buna bağlı olarak da, Azerbaycan ve Türk makam müzikleri içinde aynı isimli makam olsa da ilgili makamın seyir özelliğinin farklı özellikler taşıdığı da ifade edilebilir.

Azerbaycan ve Türk Makam Müziği içinde yer alan Çargâh Makamı’nın dizi, teori ve seyir özelliklerinin iki coğrafyada nasıl kullanıldığını ortaya koymak bu araştırmanın ana amacını oluşturmaktadır. Bu amaç doğrultusunda, her iki makam müziği içinde Çargâh Makamı’na ait seyir özelliklerini belirleyebilmek için Tarama Modeli kullanılmış, Azerbaycan ve Türkiye coğrafyasında kullanılan Makamsal Müziğe ait Çargâh eserler üzerinde betimsel analiz yapılmıştır.

Bu araştırmanın sonucunda; Azerbaycan Çargâh muğamındaki eserlerin Batı Müziği terminolojisi ile ifade edildiği, ayrıca, icra esnasında bu perdelerin Batı Müziği sesleri ile değil, Tar’daki on yedili perde düzeni içinde geleneksel perdeler ile seslendirilmeye devam edildiği, Çargâh seyrinin Türk Makam Müziği içinde yer alan Çargâh makamından farklı bir diziyeye sahip olduğu, icra ve seyir özelliği bakımından Türk Makam Müziği içindeki Hicaz makamı seyrine uygun bir karakterde olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Türk Müziği, Muğam, Makam, Makam Müziği, Hümâyun,

ŞƏHRİYAR AĞRISI

Sədrəddin Hüseyn

Bakı Mühendislik Universitesi

ORCID ID/0000-0002-9147-3561

ÖZET

Ağrı tarix boyunca insanın yol yoldaşı olmuş, həyatının ayrılmaz hissəsinə dönmüşdür. Ağrılar müxtəlifdir: İç və dış, yəni mənəvi və fiziki ağrılar var. Fiziki ağrıların tədavisini həkimə, doktora bağlıdır, mənəvi ağrını hərə bir cür daşıyır və yaşayır. Onun əlacı hardasa mümkünsüzdür. Odur ki, böyük Füzuli Qeysin təmsalında təbibinə eşq dərdirinin dərmansız olduğunu və bu dərddən qurtuluşun asan olmadığını deyirdi; Bir də fərdi ağrılar var, milli və bəşəri ağrılar var. Bu ağrıların ən böyük daşıyıcıları da şairlər olur. Bu məqalədə (tezdə) iki böyük Azərbaycan şairinin ağrı-acısından söz edilir. XVI əsrin böyük şairi Məhəmməd Füzuli, onun əsərləri və deyimlərində görünən-görünməyən ağrıları və XX əsrin Güney Azərbaycan türklərinin ünlü şairi Məhəmməd Hüseyn Şəhriyarın şeirlərində üzə çıxan şair məninin rahatsızlığı, çəkdiyi acılar araşdırılır. Füzulinin fərdi dərdirinin içində gizlənən fərdi və bəşəri dərdirələr əsərlərindən alıntılarla sunulmaqla iri həcmli əsərlərə də istinad edilir. “Leyli və Məcnun”da dünyəvi eşqin prizmasından lahuti eşqə yüksələn yola, “Hədiqətüs-süəda”da İmam Hüseynin təmsalında canı Canana verməyin, Onun yolunda necə şəhid ola bilməyin nümunəsinə nəzər salınır. “Şikayətnamə”sində dövrün məmur sinfinin özbaşınalığı və bunun dövlət üçün gətirəcəyi bəlaların əndişəsi dilə gətirilir.

Şəhriyada fərdi dərdirə birgə vətən, millət, bəşəri dərdirə də ehtiva edən poetik fikirlərə istinad edilir. Şairin yaşadığı dövrdə əzilən, istibdada uğrayan az qala bütün haqları ələndən alınan bir millətin-Güney Azərbaycan türklərinin dərdirini öz fərdi dərdirələri ilə vəhdətdə dəsvir edilməsi göstərilir. Səbəblərini araşdıran şairin gəldiyi qənaətin bu gün üçün də keçərli olduğu göstərilir. Şəhriyar bəlalının səbəbini islami və milli dəyərlərin itirilməsi, dövlətin vətəndaşlarına ikili münasibəti və dünya çapında Şərqi müstəmləkə nəzəri ilə baxılmasında görür. Məndə digər Azərbaycan şairlərinin də oxşar duyğuları arasında paralellik aparılır, müqayisə edilir. Bu iki şairin təmsalında ağrının insan üçün, bəşər üçün necə bir dəyər daşması haqda bir fikir oluşturmağa cəhd edilir. Bu iki müdrik, dərdirli şairin poetik dünyasına Dədə Qorqud, Koroğlu zirvəsindən də nəzər yetirilir və bu dörd müdrik intellektual vəhdətdə təqdim olunur.

Anahtar Kelimələr: Ağrı, Füzuli, Şəhriyar, dansökülən, günortac, can, Canan, kaos, kosmos.

ABSTRACT

Through the history, pain has been our companion as an essential part of our lives. Pain can be inner and outer- i.e., mental and physical pains which may be relieved by a variety of treatments. Physical pain is reduced by medications prescribed by doctors, however, mental pain is less likely to be a subject to adequate health care. People have learned to live with it, to live through it. When there is a mental pain, it can be hard to seek care. This is why well-known great Fizuli said his doctor in the example of Qays that the pain of love is incurable and it is not easy to get rid of this pain; Besides, there are pains which are subjective (individual) experiences, and also, pains which are related to nationality and humanity. Mostly, poets feel these pains deeply. This article talks about two poets of Azerbaijan and their pains; the great poet Muhammad Fizuli, who lived in XVI century, and his works which express his visible and invisible pains, and also, the well-known Turkish poet Muhammadhuseyn Shahriyar, who lived in XX century in Southern Azerbaijan, and his poems which show his anxiety, his pain of a poet's dignity. Referring to Fizuli's works, the article discusses and shows Fizuli's pains which are related to humanity and hidden among his individual pains. We observe the way, the transformation from human love to divine love in "Leyla and Majnun", and Imam Huseyn, as a model who gives his soul to Lover, who sacrifices his life for Him in "Hagigatus-Shuhada", and the bureaucratic tyranny and its future troubles and threats for the government in "Shikayatnama".

The article also refers Shahriyar's poetic ideas which include the pain, the mourn for motherland, for his nation, and for humanity. Besides his subjective feelings of pain, the poet feels the pain of Southern Azerbaijani turks who are under despotism with no civil rights. The article claims that the reasons of pain which Shahriyar shows as a conclusion still refer to present times. Shahriyar considers them to be related with the loss of moral values of Islam and national values, and with the double standards that the government applies to people, and also with the global view which sees East as a colony. The article also looks into the works of other Azerbaijani poets and carries parallel discussion to compare their works. In addition, from the example of both poets, it tries to generate ideas and gain perspectives about the value of pain felt for individual and for humanity. Also, the poetic world of these two poets is studied from the poetic summit of Dede Korkut and Koroghlu, and these four wise poets are presented as an individual unity.

Keywords: Pain, Fizuli, Shahriyar, dawn, noon, soul, lover, chaos, cosmos

TÜRKİYE'DEKİ SOSYAL MEDYA KULLANICILARININ ZORLAYICI POLİTİKALAR SONRASINDAKİ SOSYAL MEDYA KULLANIMINDA ALTERNATİF ARAYIŞLAR VE DEĞİŞİMLER

Abdülkadir ÖZTÜRK

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

Orcid ID: 0000-0002-1855-8892

Coşkun ERKAN

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

Orcid ID: 0000-0002-8673-7155

Umud ERKUŞ

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

Orcid ID: 0000-0002-6708-5104

ÖZET

Günümüzde iletişim teknolojileri içerisinde en çok tercih edilen yöntem olarak sosyal medya uygulamaları göze çarpmaktadır. Sosyal medya uygulamaları genel olarak kişiler arası sosyal ilişkiler kurmaya ve sürdürmeye yönelik olarak tasarlanan iletişim araçlarıdır. Sosyal medya uygulamaları, kullanıcılara arkadaş edinme, sahip oldukları arkadaşlar ile sohbet edebilme ve arkadaşlarının günlük aktivitelerini takip edebilme imkânı tanımaktadır. Sosyal medya kullanıcılarının kişisel bilgilerine ait çok sayıda veri, sosyal medya şirketlerince işlenmekte ve kullanılmaktadır. Bu durum kullanıcılarda veri güvenliği ve gizliliğine dair endişelere sebep olmaktadır. Son yıllarda bazı sosyal medya şirketleri tarafından yapılan güvenlik ve gizlilik sözleşmeleri, kullanıcıları kişisel bilgilerini paylaşma konusunda zorlayıcı düzenlemeler getirmektedir. Bu çalışmadaki amacımız sosyal medya işletmelerinin zorlayıcı düzenlemelerine karşı sosyal medya kullanıcılarının kullanımlarında meydana gelen değişim ve alternatif arayışlarını ortaya koymaktır. Türkiye'deki sosyal medya kullanıcılarının zorlayıcı politikalar sonrasındaki sosyal medya kullanımında alternatif arayışları ve değişimlerini inceleyen bu çalışmanın verilerini elde etmek için çevrimiçi anket formu oluşturulmuştur. Bu anket formunun linki 20 Nisan - 5 Mayıs 2021 tarihleri arasında sosyal medya uygulamalarıyla katılımcılara ulaştırılmıştır. 349 katılımcıdan elde edilen veriler SPSS 21 programı aracılığıyla frekans ve crosstab (çapraz tablo) analizlerine tabi tutulmuştur. Elde etmiş olduğumuz sonuçlara göre, sosyal medya şirketlerince uygulamaya konulmaya çalışılan zorlayıcı politikalar sonrası tüketicilerin kullanımlarında gözle görülür değişimler olduğunu ifade etmek mümkündür. Bulgularımıza dayanarak farklı kategorideki pek çok katılımcının alternatif sosyal medya arayışına girdiği ve bu katılımcıların yerli uygulamaları daha fazla tercih etme eğiliminde olduğu söylenebilir. Sosyal medya şirketlerince getirilen zorlayıcı politikalar sonrası kullanıcı tercihlerinde meydana gelen değişimler göz önünde bulundurularak, bu şirketlerin kullanıcılarının veri gizliliğini sağlama konusunda daha özverili ve dikkatli davranmaları gerektiği söylenebilir. Veri gizliliği konusunda kullanıcılarının endişelerini göz önünde bulunduran ve bu yönde uygulamalar yapan işletmelerin hem mevcut kullanıcılarını koruma hem de arttırma yönünde rakiplerine karşı avantajlı olacaklarını ifade etmek mümkündür.

Anahtar kelimeler: Sosyal medya, güvenlik kaygısı, gizlilik kaygısı

Abstract

Today, social media applications stand out as the most preferred method among communication technologies. Social media applications are communication tools designed to establish and maintain interpersonal social relationships in general. Social media applications allow users to make friends, chat with their friends and follow their friends' daily activities. A large number of data belonging to the personal information of social media users are processed and used by social media companies. This situation causes concerns about data security and privacy in users. Security and confidentiality agreements made by some social media companies in recent years impose compelling regulations on sharing personal information of users. Our aim in this study is to reveal the changes and the search for alternatives in the use of social media users against the coercive regulations of social media businesses. An online questionnaire was created to obtain the data of this study, which examines the search for alternatives and changes in the use of social media after the coercive policies of social media users in Turkey. The link of this questionnaire was sent to the participants through social media applications between 20 April - 5 May 2021. The data obtained from 349 participants were subjected to frequency and crosstab analysis using the SPSS 21 program. According to the results we have obtained, it is possible to express that there are visible changes in the use of consumers after the coercive policies tried to be put into practice by social media companies. Based on our findings, it can be said that many participants in different categories seek alternative social media and these participants tend to prefer domestic applications more. Considering the changes in user preferences after the coercive policies brought by social media companies, it can be said that these companies should be more devoted and careful in ensuring data privacy of their users. It is possible to state that businesses that take into account the concerns of their users about data privacy and implement applications in this direction will be advantageous against their competitors in terms of both protecting and increasing their existing users.

Keywords: Social media, security concern, privacy concern

MERSİN
7 - 8 AĞUSTOS 2021

BAŞLANGIÇTAN BUGÜNE TÜRK RESİM SANATI**TURKISH ART FROM THE BEGINNING TO THE PAINTING****Mehmet Akif ÖZDAL¹**¹ Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, 0000-0003-3148-8988**ÖZET**

Başlangıçtan bugüne Türk Resim Sanatı ve Günümüz Sanatı İçinde Türk Resmindeki Başlıca Eğilimler çerçevesindeki süreç bir maceranın neticesidir.

600 yıl önce dünya sanatını etkileyip kavuran ve hâkimiyetini elinde bulunduran Doğu sanatı Ki Türk sanatı bunun içinde ehemmiyetli bir yerdedir yerini Avrupa'nın sosyolojik ve ekonomik muhtevalı, akılcı yöntemiyle ortaya çıkarılan sanat anlayışın tesirine bırakmıştır.

Oluşumunu İslamiyet'in tesiriyle de uzun müddet geliştiren, bilim, astroloji, tıp kitapları şeklinde daha pek çok konuların görselleştirilerek aydınlanmasını sağlayan, günümüzün de görsel açıdan belgesel niteliği taşıyan Türk minyatür Resim sanatı, 19. Yy. Da Batılı teknik ve düşünce anlayışın baskın tesiriyle çöküşünü başlatmış ve batı tesirindeki resim alanı dahilindeki süreçlere yönelmiştir.

Avrupa'ya giden Türk ressam, orada edindikleri eğitim ve tecrübeyle muasır Türk Resim sanatını oluşturması ile birlikte. Batılı sanat anlayışını benimseyen Türk ressamı 20. Asrın sonuna doğru kendi kültür ve sanat kalıtlarını araştırma ve anımsatma gereksinimi duymuşlardır ve bu süreci kültürel sentezleme sonucu sürdürmüşlerdir. Bu yenilikçi tavır Türk resim Sanatının kendiyi yüzleşerek yeni bir anlayışın doğmasına ya da Batılı tesirde Resim sanatını, kendi doğmalarını kullanarak yüzeye aktarmalarına yol açmıştır.

Tarihsel süreçte kendisini gösteren hemde Günümüzün de sanat çerçevesinde var olan Erol Akyavaş ve Devrim Erbil, Matrakçı Nasuh'un şehir tasvirlerinden ve geometrik disiplinden istifade etmişlerdir. Devrinin önemli sanatçılarından sayılan Adnan Çoker ise kendine mahsus batı tekniğinden kopmayan üslubu ile Türk mimari yapısını ve biçimini kullanmıştır.

Farklı örnekler arasında yer alan sanatçılardan olan Abidin Elderoğlu Kültürel Türk sanatı olan hüsnü-hat sanatından, Nuri Abaç ve Turgut Zaim Türk minyatür tekniğinde batıdan etkilenmiş ve bu tesir altında yapıtlar üretmiştir.

Bu çerçevede Yapılmakta olan Çalışma kaynak tarama yolu ile yapılandırılmış ve mantıksal akıl yürütme yolu kullanılarak, Bu Konuda geçmiş süreçte yapılmış olan veri taramalarının açıklanmasıyla yapılandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Resim, Hat, Sanat, Minyatür, Türk Resmi

GÜNÜMÜZ SANAT EĞİTİMİNDE MÜZENİN YERİ VE DEĞİŞİMİ

THE PLACE AND CHANGE OF THE MUSEUM IN TODAY'S ART EDUCATION

Mehmet Akif ÖZDAL ¹

¹ Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, 0000-0003-3148-8988

ÖZET

Çağın eğitim anlayışı çerçevesindeki evrilen çağdaş müze eğitimi, araştıran, keşfeden, inceleyen, uygulayan, ilgi ve kabiliyetlerini geliştiren, bilim ve teknikte, düşünsel, sanatla alakalı, kültürel alanda yeni çıkan ürünler ortaya koyan ve koyabilme kabiliyetine sahip olan fertler yetiştirmeyi emel edinmektedir. Bu nedenle çağdaş Sanat eğitimi kapsamındaki çağdaş müze eğitimi kabiliyet ve yaratıcılığı estetik bir düzeye erdirmek, ferdin duygu, düşünce ve izlenimlerini anlatmak amacıyla yaptığı çalışmaların tümünü çağdaş sanat eğitimi çerçevesinde şekillendirmekte ve yapılandırmaktadır. Bu çerçevede Muasır eğitim kavramı ve uygulamaları içinde ehemmiyetli yer tutan sanat eğitimi, ferdin öğrenme ve gelişim süreci içinde etkin bir rol oynar. Fertlere estetik yargı yapabilme yetisi kazandırmayı amaçlarken, yeni biçimleri hissedip, heyecanlarını doğru istikamette kullanmalarını öğretir. Eğitime yapılan daha önceki tenkitlerden biri, eğitimin kapalı kapılar ardında kalması, gerçek öğrenmeye fırsat tanımıyor olmasıdır. Oysaki çağdaş sanat eğitimi kapsamındaki çağdaş müze anlayışı talebelerin, görmeye, hissetmeye, uygulamaya, dokunmaya, yaratıcılıklarının güdülenmesine ve sanat ortamını daha güçlü idrak etmeye olan gereksinimleri ve ihtiyaçları dikkate alındığında, derslik ortamından daha değişik alanlara da ihtiyaç duymasına odaklanmaktadır.

Bu ihtiyaçların karşılanması, sadece talebelerin yaratıcılıklarının desteklenip, mevzulaştırılabildiği, çağdaş eğitim gücünün gelişmesine katkıda bulunup, araştırmacılığa özendirildiği bir eğitim sistemi ile gerçekleştirilebilir. Bu bakımdandır ki yaparak yaşayarak öğrenmeyi olası kılan, toplumsal, kültürel etkileşimi ve sanat eğitim etkileşimini sağlayan müzelerin kullanımı sanat eğitiminde ehemmiyetli bir yer edinmiştir. Ayrıca Son zamanlarda müzeler, topluluğun ilmi ve kültürel geçmişini yansıtan ve geleceğini biçimleyecek öğeleri araştırıp, toplayan, savunan, sergileyen, belgeleyen, yaşatan ve bu yolla alan içerisindeki yetkinliklerinde fertte gözlem, mantık, yaratıcılık, hayal gücü ve beğeni duygusunun sağlaştığı gözlemlenmiştir ki bireye katkıda bulunabilecek başlıca çağdaş müze anlayışı yaygın eğitim müessesesi olarak günümüzde benimsenmekte ve değerlendirilmektedir. Yapılmış olan Araştırmada dünümüz sanat eğitimi içerisindeki çağdaş müzelerin, sanat eğitimindeki ehemmiyetine değinilecek, sanat eğitiminde kullanımına yönelik çeşitli emarelerine yer verilip, teklifler geliştirilmesi ile birlikte

araştırma dahilindeki Veriler, nitel araştırma metotlarından doküman inceleme yoluyla toplanılmış ve analiz etme yöntemi ile yapılandırılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Sanat eğitimi ,Müze, Çağdaş, Yaratıcılık, Hayal Gücü

AHMED B. HANBEL'İN MÜSNED'İ BAĞLAMINDA SAHÂBE TEFSİRİ**Saniye KARGAN**

Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0002-8591-8077

ÖZET

Tefsir, Kur'an-ı Kerim'in ilahi iradeye uygun olarak açıklanması ameliyesidir. Tefsir ilmi Kur'an'ın nüzulünden itibaren var olan bir ilimdir. Erken dönemde rivayetler üzerinden oluşan bu ilim sonraki dönemlerde tarihi sürecinde seyrini devam ettirmiştir. Bilindiği gibi Hz. Peygamber ilahi hitabın ilk muhatabı ve ilk müfessiridir. Hz. Peygamber'den sonra ise bu işi sahâbe hem Hz. Peygamber'den duydukları hem de kendi kültür, tecrübe ve bilgi birikimine göre Kur'an-ı anlamış ve açıklamıştır. Bu çalışmada Ahmed b. Hanbel'in Müsned'i bağlamında tefsir rivayetlerinden yola çıkılarak sahâbeden gelen rivayetler değerlendirilecektir. Ahmed b. Hanbel'in sahâbe tefsirine ilişkin görüşleri açıklanacaktır.

Bizim çalışmamız Ahmed b. Hanbel'in sahasında yazılmış çok değerli bir eser olan Müsned'inde yer alan sahabeye ait tefsir rivayetleridir. Şuayb el-Arnaût ve heyeti tarafından yazılan *Mevsûatu'l-hadîsiyye Müsnedu'l İmam Ahmed b. Hanbel* adlı eser baz alınarak sahâbeye ait tefsir rivayetleri konularına göre tasnif edilmiştir. Bu rivayetlerin en çok hangi konulardan oluştuğu tespit edilmiştir. Sahâbeden gelen rivayetlerin genelde tefsir rivayetlerine oranı ortaya konulmuştur. Sahâbenin Kur'ânı tefsiri esbâb-ı nüzulü bildirme, tarihi bilgi ve ayetin iniş zamanını bildirme, ayetteki hükmün uygulaması, bir durumun ayetle örneklendirilmesi, ayet ve sûrelerin faziletleri hakkında rivayetler, Kur'ân ile ilgili konularda rivayetler, ayetle ilgili müphem ya da müşkil durumları açıklayan rivayetler tarzında olmuştur. Bunun yanında tefsire katkı sunmayan ve çok sayıda tekrarlayan rivayetler de tespit edilmiştir.

Müsned'de tefsir rivayetleri toplam rivayet sayısına kıyasla çok az yer kaplamaktadır. Müsned'de merfû rivayetlerden sonra sayı olarak mevkuf rivayetlerin geldiği tespit edilmiştir. Sahâbeye ait rivayetlerde en çok rivayet esbâb-ı nüzul konusunda olmuştur. Daha sonra Kur'an'ın ayet ve surelerinin faziletleri ile ilgili rivayetler yer almaktadır. Ahmed b. Hanbel'in (ö. 241/855) tefsir rivayetlerini değerlendirdiğimizde tefsire katkı sağlayıp sağlamamasına bakılmaksızın bütün rivayetlerin yer aldığı tespit edilmiştir. Rivayetlerde sahih zayıf ayrımı da yapılmamıştır. Rivayetlerde herhangi bir tercih de söz konusu değildir.

Anahtar Kelimeler: Ahmed b. Hanbel, Sahâbe, Tefsir, Müsned.

YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE ÇOCUK EDEBİYATI: LA FONTAINE MASALLARI ÜZERİNDEN FARKLI OLANA KARŞI DUYARLILIK GELİŞİMİNE YÖNELİK BİR İNCELEME

Dr. Öğr. Üyesi Gizem Köşker

Anadolu Üniversitesi

0000-0002-0115-9756

ÖZET

Günümüzde yabancı dil öğretimi programları hedef dil kadar hedef kültürün de öğretim sürecine dâhil edilmesi gerektiği temeline dayanmaktadır. Eğitim kurumları ders programlarında hedefleri, çıktıları ve ders içeriklerini artık dil ve kültürün birlikte aktarıldığı ve kültürlerarası iletişim becerilerinin gelişimi üzerine belirlenmiş kriterlere göre düzenlemektedir. Bu noktada bir toplumun kültürünü en iyi aktaran disiplinlerden biri olarak edebiyat karşımıza çıkmaktadır. Edebi eserler ele aldıkları toplumu okuyucuya çeşitli boyutlarıyla doğrudan aktarabilme olanağını sunmaktadır. Yabancı dil öğretimi sürecinde edebi eserlerden yararlanmak, günümüz dünyasında dil öğrenimindeki ihtiyaçlar doğrultusunda, kültürel ve kültürlerarası iletişim becerileri kazanımı açısından destek olmaktadır. Hedef kitlenin çocuklar olduğu öğretim ortamlarında çocuk edebiyatını derslere entegre etmek aynı açıdan önem teşkil etmektedir. Çocuğun seviyesine uygun olarak seçilmiş edebi türleri dil derslerine dâhil etmek öğrenilen dilin kültürü ile birlikte keşfedilmesini sağlarken aynı zamanda dilin farklı kullanım şekillerini tanıyabilme fırsatı da sunmaktadır. Diğer yandan küçük yaşta edebiyatla etkileşime giren bireyin ileride vizyonu geniş, farklılıklara karşı duyarlı ve empati duygusuna sahip bir yetişkin olması için atılan önemli bir adım olarak görülmektedir. Bu çalışmada yabancı dil olarak Fransızca öğrenen çocukların öğretim sürecinde Fransız Çocuk Edebiyatı denilince ilk akla gelen isimlerden biri olan Jean de La Fontaine'in masallarının dil öğretimi sürecinde farklılıklara karşı duyarlılık geliştirme ve öteki bilincinin oluşumuna yönelik katkıları incelenmiştir.

Anahtar kelimeler: Yabancı dil öğretimi, çocuk edebiyatı, öteki bilinci gelişimi.

CEZMİ (1880) VE BİR ÖLÜNÜN DEFTERİ (1892) ROMANLARINDA SAVAŞ TEMASI

Selin Hızarcı

AYBÜ – Yüksek Lisans Öğrencisi

Orcid No: 0000-0003-2349-44413

Özet

Cezmi, Namık Kemal'in II. Selim dönemi İran savaşlarına katılan bir asker olan Cezmi'nin kahramanlık hikâyesini anlattığı bir romandır. Edebiyatımız için ilk tarihi roman olma özelliğini taşır. Romantizm akımının etkisi ile yazılmış olması, yazarın Cezmi'yi her yönüyle kahramanlaştırmasına sebep olmuştur. Böylelikle Cezmi, Osmanlı Devleti'nin zor günlerinde, gençlere eski Osmanlı ruhunu yansıtan ve eski Osmanlı ruhuna sahip gençleri hatırlatan bir eser olarak öğretici bir görev de üstlenmiştir. Namık Kemal, gençlerin o coşkulu ruhu içlerinde taşımaları için yol göstermek istemiştir.

Yazarın yaşadığı dönemde ülke dış güçlerin tehlikesi altındadır ve Osmanlı'nın kurtuluşu için Namık Kemal, birçok eserini milli duyguları uyandırma amacını da güderek yazmıştır. Bu sebepten, güçten düşen Osmanlı Devleti'nin vatandaşlarına, şanlı tarihlerini de hatırlatmak için tarihi bir roman kaleme alır.

Halit Ziya Uşaklıgil'in, Bir Ölünün Defteri adlı romanı Osman Vecdi'nin günlüğünden oluşur. Realizm üzerine yazılar kaleme almış olan ve Batı edebiyatını realizm hususunda incelemiş olan yazar, Tanzimat dönemi edebiyatında roman türünün gelişmemiş yönlerini de tespit ederek, edebiyatımızın ilk realist romanlarını kaleme almıştır.

Eserde Osman Vecdi'nin savaşmak üzerine yaptığı konuşma, onun hayalleri ve toplumun büyürken ona öğrettiği vatanseverlik olgusu ile tıpkı Cezmi'de olduğu gibi bir kahramanlık isteğini gösterir. Bunun yanı sıra Cezmi, savaş ortamında da bu kahramanlığa devam ederken, Namık Kemal'in hayalindeki ihtişamlı savaş ortamında cesaretiyle ve ahlakıyla ön plana çıkar. Osman Vecdi ise savaşa gittiğinde gerçeklikle karşılaşır. Büyük bir karmaşa ve insan canının önemsiz olduğu bir ortamda yarın olacak olanı bilmemenin tedirginliğini yaşar

Bu çalışmada romantik akıma mensup bir yazar olan Namık Kemal ile realizm akımını kuran Halit Ziya Uşaklıgil'in savaş temasına olan bakışlarını kıyaslayarak, roman türünün Tanzimat edebiyatı ile Servet-i Fünun dönemi edebiyatı arasındaki değişimini saptadık. Bu değişimi incelerken, Osmanlı Devleti'nin geçirdiği toplumsal ve fikir dünyasındaki değişimlerin iki sanatkar üzerindeki etkilerini de inceledik.

Anahtar Kelimeler: Realizm, Romantizm, Namık Kemal, Halit Ziya, Cezmi, Bir Ölünün Defteri.

VERIFICATION AND FALSIFICATION: A CRITIQUE

Gokcen Evci

Yalova University

0000-0003-3110-6046

ABSTRACT

For centuries, science has been searching for a unique conceptual framework whose standards has already been established. However, to find such a universal guide sounds like a utopia. Nevertheless, there are numerous epistemologies help to those who aim at generating and evaluating scientific statements, hypotheses, and theories. Apart from those strategies, verification and falsification are scrutinised throughout this study.

Verification, rooted by the emergence of positivist approach, based on induction, is a process actualised through observations and experience. If considered within the borders of confirmation, it is associated with absolute truth.

As there are severe criticism for positivist and inductivist approaches of science, the term falsification was put forward. Falsification finds its grounds on deductive reasoning claiming that a theory is fallible where there is lack of support of the theory. According to the falsificationist approach, all the claims and rulings of a scientific process must be so designed that they do not defend science against falsification. By focusing on the borders of this design steadily, degrees of falsifiability, sophisticated falsification, can be increased.

Although the falsificationist approach is a superior one when compared to the verificationist approach, falsification has its own problems, too, namely, logical and historical problems and falsificationist demarcation.

When comparing those two terms one can claim that verification is based on induction, searches for the certain truth, and positioning truth as objective, whereas falsification is deductive, approximates the truth through conjectures, and positioning truth as subjective.

There is also another notion called multiplism that advocates adopting multiple approaches when conducting any research. So, one can achieve verisimilitude through multiplication of combining different but linked methodologies. However, it has also its own problems, such as a constant bias, and malfunction of multiple sources together.

To pave the way for more critical studies, one may choose a combination of those theories. For instance, one may take a sophisticated falsificationist approach alongside multiplism, which can improve the degree of falsifiability further by making situations and studies more appealing.

Keywords: Verification, Falsification, Sophisticated Falsification, Falsifiability, Multiplism.

EQUITY PREMIUM PUZZLE: A CRITICAL REVIEW

Gokcen Evcı

Yalova University

0000-0003-3110-6046

ABSTRACT

Economics, grappled with many unknowns, undoubtedly, radically affects our lives. Paradoxes and puzzles, which combine human behaviour and economics, have been striking subjects for many decades. One of the universally known puzzles, “Equity Premium Puzzle”, denominated by Mehra and Prescott (1985), is comprehensively reviewed throughout this study.

Equity risk premium, with its easiest meaning, is the reward for investors holding riskier assets in their portfolios. To calculate it, it is crucial to decide on its determinants; namely, market index, risk-free asset, time period of observations, maturity date of securities, and statistical preferences. As time goes by, the complexity of equity premium has been elevated.

Mehra and Prescott (1985), through examining the US data between the years 1889 and 1978, found that plausible values of relative risk aversion cannot explain the magnitude of the risk premium, when used a time-additive utility function. Their results were robust to probable errors in measuring inflation rate, tax considerations, changing time period, data generation process, growth rate persistence, firm’s commitments in fixed payments, and production and capital accumulation into the model.

After the introduction of the puzzle to the literature, large number of studies were done to solve the puzzle. Several studies query whether changing the time period and the location used in the study change the main study’s findings or not. Results of those studies usually support the main findings. Mean aversion and reversion are also incapable of solving the puzzle. Relaxing the parametric limitations, namely, the intertemporal elasticity of substitution and the coefficient of relative risk aversion, on main study do not work, as well. On the other hand, focusing on individual preferences rather than the theoretical and mathematical framework of the puzzle and describing investors as irrational may pave the way to solve the puzzle.

Keywords: Equity Premium Puzzle, Equity Risk Premium, Behavioural Finance.

KAYIP MEKANLARDA TAKTİKSEL ŞEHİRCİLİK UYGULAMALARI ÜZERİNE DÜNYA ÖRNEKLERİNİN İNCELENMESİ

Serra İNAN

Yıldız Teknik Üniversitesi

ORCID. 0000-0001-5893-2482

Nilgün Çolpan ERKAN

Yıldız Teknik Üniversitesi

ORCID 0000-0002-4252-4764

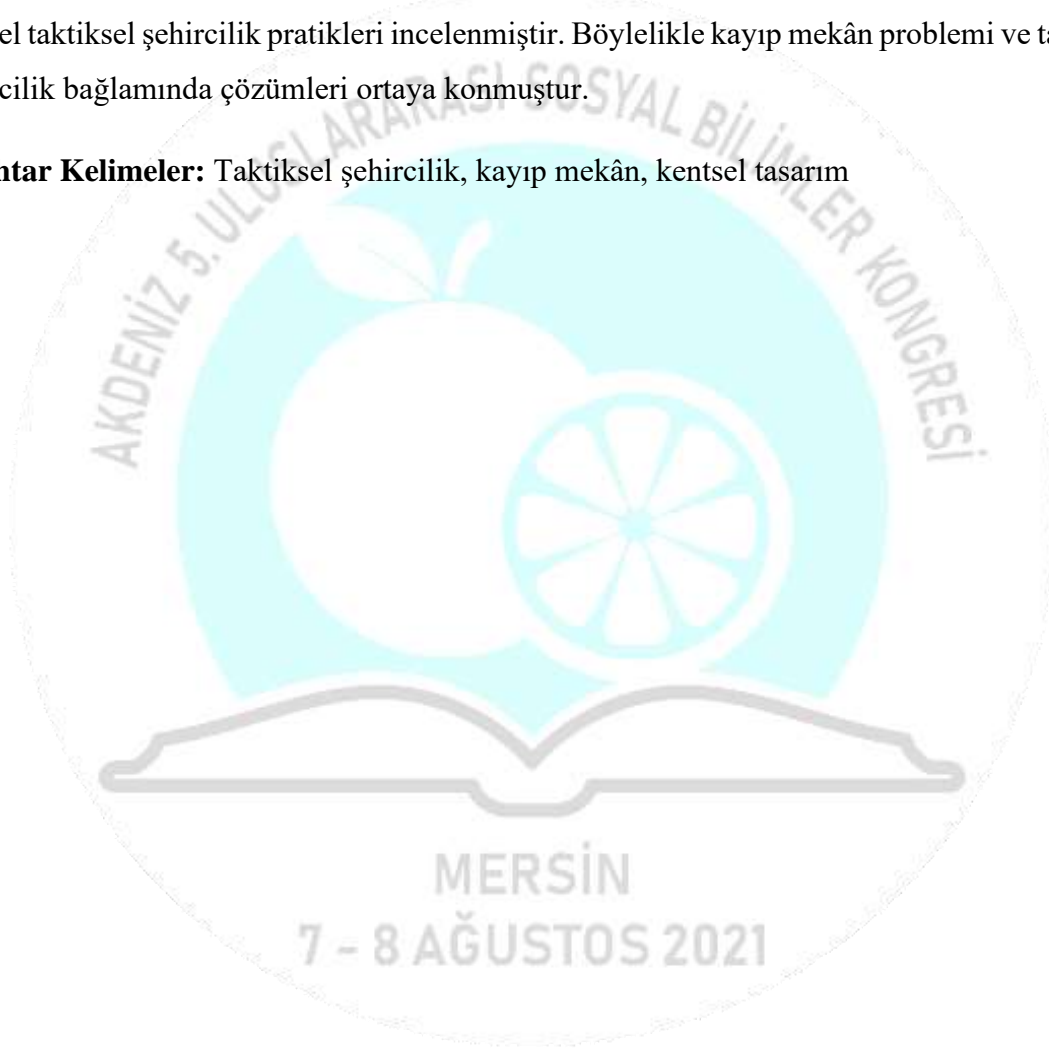
ÖZET

Günümüzde kentler hızlı değişimler gösteren, karmaşık ve düzensiz mekanlar olarak çok çeşitli kentsel problemler ortaya koymaktadır. Var olan planlama yaklaşımları ile ortaya konulan çözümler katı, üretimi yavaş ve geri dönüşü zor uygulamalar olması nedeni ile kentsel problemlerin çözümünde yetersiz kalmaktadır. Bu nedenle ortaya konan yeni planlama yaklaşımlarından biri olarak taktiksel şehircilik, mekâna özgün ve noktasal yöntemleri savunan, düşük maliyet ve düşük risk konularını gündeme getiren, değişime ayak uydurabilen esnek ve hızlı müdahaleleri içeren bir yaklaşım olarak karşımıza çıkmaktadır. Taktiksel şehircilik uygulamalarının etkin bir biçimde çözüm ürettiği yaygın bir kentsel problem olan kayıp mekanlar (lost space) ise istenmeyen, kentte problemlere yol açan, tekrar tasarlanması gereken kullanım dışı mekanlar olarak tanımlanmıştır. Bu çalışmanın temel amacı kayıp mekân çözümlerinde taktiksel şehircilik kavramlarının pratikteki yansımalarını incelemektir. Bu inceleme kayıp mekanlarda uygulanan taktiksel şehircilik örnekleri üzerinden yapılmıştır.

Dünyada birçok farklı ölçekte ve işlevde gerçekleştirilen bu uygulamaların paydaş çeşitliliği de aynı oranda fazlalık göstermektedir. Taktiksel şehircilik uygulamaları bir sokak ya da mahalle ölçeğinde üretimler olabildiği gibi, bir kent ya da bölge ölçeğinde etki oluşturan uygulamalar da olabilmektedir. İşlev çeşitliliğine baktığımızda ise hem kamusal alan üretimi, sokak düzenlemesi gibi küçük ölçekli müdahalelerin hem de kentsel parklar ve kamusal binalar gibi büyük ölçekli üretimlerin taktiksel şehircilik kapsamında örneklerini görmek mümkündür. Ayrıca katılımcı planlama yaklaşımına yakın duruşu sebebi ile taktiksel şehircilik uygulamaları

hem resmi kuruluşları hem kent sakinini hem de kentsel alan üretimine ilişkin uzmanları bir araya getirebilmektedir. Özetle birçok yönden çeşitlilik barındıran uygulamaları ve bu uygulamaların tanımladığı taktiksel şehircilik kavramını anlamak için çeşitli coğrafyalardan farklı işlev, ölçek ve aktörleri içeren örnekler seçilmiştir. Bu örnekler incelenirken öncelikle taktiksel şehircilik ve kayıp mekân kavramları kısa bir literatürü çalışması ile tanımlanmıştır. Sonrasında uygulamaların kolay anlaşılması adına işlev, ölçek ve paydaşlar kapsamında bir sınıflandırma ortaya konulmuştur. Bu kapsamında dünya literatüründe en çok tanınan uygulamalar sınıflandırmaya tabi tutulmuştur. Son olarak da kayıp mekanlarda uygulanmış en güncel taktiksel şehircilik pratikleri incelenmiştir. Böylelikle kayıp mekân problemi ve taktiksel şehircilik bağlamında çözümleri ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Taktiksel şehircilik, kayıp mekân, kentsel tasarım

EVALUATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN AIR CARGO LOAD FACTOR AND REVENUE TONNE KILOMETERS

Dr. Öğr. Üyesi Eyup ATIOĞLU

Kapadokya Üniversitesi

0000-0001-9460-4822

ABSTRACT

Revenue tonne kilometer (RTK) is one of the most important performance indicators in the air cargo market, which is calculated by multiplying the paid cargo by the distance flown. In this study, the relationship between revenue tonne kilometer (RTK) and load factor in air cargo activities was investigated with Autoregressive Distributed Lag (ARDL) analysis for Turkish Cargo. The data set of the study includes 40 observations on a quarterly basis between 2004 and 2013. In the study, the existence of a cointegration relationship with the ARDL model was determined between the variables, and it was determined that the load factor had a significant effect on the revenue tonne kilometer (RTK). In the long-term relationship between the variables, the coefficient of the dependent variable and the direction of the long-term relationship were estimated. Within the scope of the study, it was determined that a 1% increase in load factor in the air cargo activities carried out by Turkish Cargo caused an increase of 13,28% in revenue tonne kilometer (RTK). The error correction model, which is established in the model in terms of containing information about the short-term balance, shows the situation where the imbalances in the short-term are eliminated in the long-term. Whether the ARDL model contains a structural break was tested with the CUSUM and CUSUMQ structural break tests developed by Brown, Durbin and Evans (1975). While the curve obtained from the CUSUM test statistics was between the critical limit showing 5% significance, it was determined that there was a structural break in the curve obtained from the CUSUMQ test statistics in the 2009-04 and 2011-02 periods. According to the findings obtained in the study, the estimated coefficients were found to be stable in the long run.

Keywords: Load factor, revenue tonne kilometers (RTK), Autoregressive Distributed Lag (ARDL) analysis

WORKING IN A POST-PANDEMIC WORLD: REDEFINITION OF WORKPLACE, WORKFORCE, AND WORK

Özlem Aracı

Istanbul University

0000-0003-1205-4383

ABSTRACT

The changing nature of work has already been the research topic for businesses, scholars, and consulting companies in the pre-pandemic period. Discussions and research on this topic are generally framed with the Fourth Industrial Revolution technologies and their impact on work. Although the fourth industrial revolution has brought opportunities for societies and economies, its unintended consequences on people and the planet become the source of concern. Shaping its impacts to increase its benefits while reducing its unintended consequences is one of the main challenges to be tackled. While these discussions continue, the Covid-19 pandemic has accelerated the pace of transformation of work. This paper focuses on work in a post-pandemic world in terms of three subtitles as workplace, workforce, and work.

The physical dimension of the work came into prominence by health and safety considerations during the pandemic. Businesses react to the pandemic by adjusting to working from home. The workplace is redefined; office spaces are located at home. Although there are findings that confirm how remote work increased productivity, commitment, and effectiveness, question mark about how to build trust, culture and lead virtually is still available. Pros and cons of remote work trigger disagreements on whether employees will return to their offices or continue to work remotely.

According to the McKinsey report including the 2030 projection, workforce transition may be larger in scale than the estimated in the pre-pandemic period. The gap between high wage and low wage jobs indicates a transition from low skilled jobs to high skilled jobs. Workforce development and upskilling come into prominence for organizations. Labor demand, job transitions, shifts in workforce skills are worth mentioning to understand the workforce in a post-pandemic world.

Worker perception and concern about their work in terms of skills and capabilities they will need, their feeling about future professional life is another dimension that needs to be taken into consideration. To balance the technology usage and human interaction, to design work that makes a social impact are several of the challenges that deserve further attention.

Key Words: future of work, workplace, workforce, post-pandemic

YİYECEK İÇECEK HİZMETLERİ FAALİYETLERİNDE 2019 YILI İŞ KAZASI VERİLERİNİN CİNSİYETE GÖRE İNCELENMESİ

Zeynep Feride OLCAY¹

¹İstanbul Aydın Üniversitesi, Anadolu Bil Meslek Yüksek Okulu

<https://orcid.org/0000-0001-5720-7350>

ÖZET

Çalışanların istihdam sayılarının oldukça fazla olduğu yiyecek içecek faaliyetleri sektörü, 2012 yayımlanmış olan ‘‘İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin İşyeri Tehlike Sınıfları Tebliği’ne’’ göre bu kapsama giren sadece bar, kokteyl salonları gibi içecek sunum faaliyetinin yapıldığı yerler tehlikeli sınıfta olmakla beraber, diğer her türlü işyeri az tehlikeli sınıfta bulunmaktadır. Çalışma şartları dikkate alındığında çalışanlar iş sağlığı ve güvenliği (İSG) açısından fiziksel, kimyasal, biyolojik, ergonomik ve psikososyal risk etmenlerine maruz kalmaktadırlar. Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) 2019 verileri incelendiğinde; iş kazası sayılarının da oldukça yüksek olduğu yiyecek içecek hizmetleri faaliyetlerinde toplam istihdam 713.057 iken bu sayının 476.443’ü erkek çalışanlar, 236.614’ü ise kadın çalışanlardan oluşmaktadır. SGK verilerine göre 4/a kapsamındaki zorunlu sigortalıların faaliyet grubu ve iş yeri büyüklüğüne göre dağılımında yiyecek içecek işletmelerinde en fazla çalışanın bulunduğu 10-19 çalışanın istihdam edildiği işletmeler olduğu görülmektedir. 2019 yılında bu faaliyet kolunda toplamda 25.969 iş kazası yaşanmıştır. Bu kazaların 16.886’sı erkek çalışanlar, 9083’ü ise kadın çalışanların yaşadığı kazalardır. İş kazası verilerinden yola çıkarak, yiyecek, içecek hizmetlerinin sunulduğu sektörde yaşanan kazalarda cinsiyet faktörünün etkisine bakılması amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda gözlenen ve beklenen değerlerin karşılaştırılmasının esas alındığı Pearson Ki-kare analiz yöntemi kullanılmıştır. Cinsiyet faktörünün yiyecek içecek hizmetleri faaliyetlerinde iş kazası geçirme durumunu etkilediği ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı ve Güvenliği, Yiyecek içecek hizmetleri, Cinsiyet

INSURANCE SECTOR ASSESSMENT AND STRATEGY RECOMMENDATIONS IN THE COVID-19 PANDEMIC

Assoc. Prof. Dr. Ebru GÖZÜKARA

Istanbul Arel University, Business Administration Department
ORCID ID: 0000-0003-0337-5337

Assoc. Prof. Dr. F. Oben ÜRÜ

Istanbul Arel University, Business Administration (English) Department
ORCID ID: 0000-0002-1960-5857

Lale TEZCAN

Istanbul Arel University, Postgraduate Education Institute
ORCID ID: 0000-0002-9280-8618

ABSTRACT

The Covid-19 Pandemic, which emerged at the beginning of 2020 and affected all countries in every sense, had many effects on the insurance sector like in all other sectors. While it is a vital state for insurance companies to operate on the basis of trust and to be accessible at all times, in order to provide uninterrupted service, these situations have become very essential especially during the pandemic period. Therefore, digitalization efforts, in which industry players have increased their investments in recent years with the developing technology, accelerated during the pandemic period and companies had to add alternative solutions to their business processes in this regard. It has become even more important to develop new strategies in order to keep sustainability above everything else and to respond quickly to needs in the sector. Plans prepared with foresights before 2020 became dysfunctional, and more flexible plans suitable for the new normal were needed. However, the fact that the insurance sector, which carries out its activities especially with the field sales method, started remote working, caused the company managers to take new strategic decisions in a short time by making radical changes in their traditional business processes and policies. In addition, the successful management of the ongoing pandemic process for insurance companies, which needed to make rapid and effective changes in product, service, process, organization and marketing issues, has made it compulsory to revise their current strategic plans in this direction. In this study, the Turkish insurance sector was examined through company websites, financial reports, periodicals related to the sector, sector bulletins. The data were collected during the Covid-19 pandemic process, and a SWOT analysis was prepared. Thus, with this study, strategy suggestions are made for the insurance sector, which is one of the important players in the Turkish financial sector, according to the results of the analysis. With the evaluations related to the implementation of these strategies, it is aimed to reveal the important issues that need to be emphasized in order to prepare the sector for the post-pandemic period.

Key words: Strategic Plans, Swot Analyses, Covid-19 Pandemic, Insurance Sector.

COVID-19 PANDEMİSİ'NDE SİGORTACILIK SEKTÖRÜ DEĞERLENDİRMESİ VE STRATEJİ ÖNERİLERİ

ÖZET

2020 yılı başında ortaya çıkan ve tüm ülkeleri her anlamda etkileyen Covid-19 pandemisinin, diğer sektörlerde olduğu gibi sigortacılık sektörü üzerinde de birçok etkisi olmuştur. Güven esasına dayalı olarak faaliyet gösteren sigorta şirketlerinin her an ulaşılabilir olmaları ve kesintisiz hizmet vermeleri hayati bir koşul iken, özellikle pandemi döneminde bu durum daha da ön plana çıkmıştır. Dolayısıyla sektör oyuncularının gelişen teknoloji ile birlikte son yıllarda yatırımlarını artırdıkları dijitalleşme çabaları, pandemi döneminde daha da hızlanmış ve şirketler bu konuda iş süreçlerine alternatif çözümler eklemek durumunda kalmışlardır. Sektörde hem sürdürülebilirliğin her şeyin üstünde tutulması ve hem de ihtiyaçlara hızlı cevap verilebilmesi için yeni stratejilerin geliştirilmesi önem kazanmıştır. 2020 öncesi öngörülerle hazırlanmış planlar işlevsiz kalmış, yeni normallere uygun daha esnek planlara ihtiyaç duyulmuştur. Bununla birlikte, faaliyetlerini özellikle saha satışı yöntemi ile gerçekleştiren sigortacılık sektörünün tümüyle uzaktan çalışmaya başlaması, şirket yöneticilerinin geleneksel iş süreçlerinde ve politikalarında radikal değişiklikler yaparak, kısa sürede yeni stratejik kararlar almasına yol açmıştır. Ayrıca pandemiyle birlikte ürün, hizmet, süreç, organizasyon ve pazarlama konularında hızlı ve etkili değişiklikler gerçekleştirmeleri gereken sigorta şirketlerinin halen devam eden pandemi sürecini başarı ile yönetmeleri, mevcut stratejik planlarını bu doğrultuda revize etmelerini zorunlu hale getirmiştir. Bu çalışmada, Türkiye sigortacılık sektörü Covid-19 pandemisi süreci içinde şirket web siteleri, finansal raporlar, sektörle ilgili süreli süresiz yayımlar, sektör bültenleri aracılığı ile incelenmiş, veriler toplanmış Swot analizi hazırlanmıştır. Böylelikle, bu çalışma ile Türkiye finans sektörünün önemli oyuncularından biri olan sigortacılık sektörüne analizlerin sonucuna göre strateji önerileri yapılmaktadır. Bu stratejilerin uygulanması ile ilgili değerlendirmelerle, sektörün post-pandemik döneme hazırlanması için üzerinde durulması gereken önemli konuların ortaya konması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Stratejik Plan, Swot Analizi, Covid-19 Pandemisi, Sigortacılık Sektörü.

İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI DÖNEMİNDEKİ EKONOMİK YAPTIRIMLARIN İZMİR BASININA YANSIMALARI

Arş. Gör. Uğur BOZKURT

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, Van / Türkiye.

ORCID: 0000-0002-8698-8368

Özet

Yirminci yüzyılın en önemli siyasi ve askeri olaylardan biri olan İkinci Dünya Savaşı'na Türkiye son ana kadar girmemiştir. Savaşın devam ettiği yıllarda (1939-1945) Türkiye'de savaş ekonomisi uygulanmıştır. Savaş ekonomisi uygulanmasının sebebi karaborsa ve ihtikâr gibi sorunların önüne geçmek olmuştur. Bunun için Milli Korunma Kanunu, Varlık Vergisi ve Toprak Mahsulleri Kanunu çıkarılmıştır. Alınan önlemlere rağmen ekonomik krizin önüne geçilememiştir. Bu durumdan en çok etkilenen şehirlerden biri de İzmir olmuştur.

Bu çalışmada İkinci Dünya Savaşı'nın getirmiş olduğu ekonomik sorunların neler olduğu İzmir özelinde değerlendirilmiştir. Ayrıca basının ekonomik yaptırımlara karşı bakış açısı dönemin İzmir basınından elde edilen veriler ışığında yorumlanmıştır. Anadolu ve Yeni Asır adlı gazetelerden yararlanılmakla beraber muhtelif eserlerden de istifade edilmiştir. Literatür taramasından elde edilen verilerle mukayese edilen basının benzer ve farklı yönleri değerlendirilmeye alınmıştır.

Ticaretin ve yabancı sermayenin oldukça gelişmiş olduğu İzmir'de savaşın etkileri daha çok hissedilmiştir. Savaş ekonomisinin getirmiş olduğu sorunlar ticari hayatı olumsuz yönde etkilemekle beraber toplumsal huzursuzluk Türkiye'nin hemen hemen tüm bölgelerini etkilemiştir. İzmir'in gelişmiş olan iktisadi yapısı bu etkinin diğer bölgelere göre daha çok ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Bundan dolayı birçok kesimden tepkiler yükselmeye başlamıştır. Tepkili olanları yatıştırmak adına alınan önlemler yetersiz kalmıştır. Bu durum İzmir'in sosyal ve iktisadi yapısında bozulmalara sebep olmuştur. Savaşın getirmiş olduğu yeni düzene ve sermayenin dönüşümüne kayıtsız kalamayan basın, bu durumu kimi zaman sert, kimi zaman da yumuşak bir dille eleştirmiştir. Necip Ali Küçük, Orhan Rahmi Gökçe, Ercüment E. Talu, H. Rüştü Öktem, Niyazi Ökmen ve Targan Çarıklı başlıca yazarlardır. Bu dönemde ortaya çıkan ekonomik ve siyasi sorunlar günümüze kadar etkisini sürdürmüştür.

Anahtar Kelimeler: İkinci Dünya Savaşı, Ekonomi, İhtikâr, İzmir.

The Reflections of Economic Sanctions in the Second World War Period to İzmir Press

Abstract

Turkey did not enter the Second World War one of the important military and political developments of the 20 th Century until the last moment. During th war (between 1939-1945), war economy was enforced in Turkey. The reason for the implementation of the war economy

has been to prevent problems like black marketing and profiteering. For this, the National Protection Law, the Asset Tax, the Soil Crops Law were enacted. Despite the precautionary measures, the economic crisis has not been overcome. One of the cities most affected by this situation is İzmir.

In this study, the economic problems brought by the Second World War were evaluated specifically for İzmir. In addition, the point of view of the press against economic sanctions was interpreted in the light of the data obtained from the İzmir press of the period. While benefiting from the newspapers called Anadolu and Yeni Asır, various works were also used. Similar and different aspects of the press, which were compared with the data obtained from the literature review, were evaluated.

The effects of the war were felt more in İzmir, where trade and foreign capital were highly developed. While the problems brought by the war economy affected the commercial life negatively, the social unrest affected almost all regions of Turkey. The developed economic structure of İzmir caused this effect to appear more than in other regions. For this reason many reactive began to rise. Measures taken to alleviate dissent have been inadequate. This situation caused the deterioration of the social and economic structure of İzmir. The press, which could not remain indifferent to the new order brought by the war and the transformation of capital, criticized this situation in a harsh and sometimes soft language. Necip Ali Küçük, Orhan Rahmi Gökçe, Ercüment E. Talu, H. Rüştü Öktem, Niyazi Ökmen ve Targan Çarıklı are the main authors. The economic and political problems that emerged during this period continued to be affected as much as the day.

Keywords: Second World War, Economy, Profiteering, İzmir.

MERSİN
7 - 8 AĞUSTOS 2021

TÜRKİYE'DE YOLSUZLUĞUN BANKACILIK SEKTÖRÜ KREDİ RİSKİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Duygu ARSLANTÜRK ÇÖLLÜ¹

¹ Iğdır Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü

ORCID ID: 0000-0002-8023-3888

Özet

Finansal sistemin ana unsurlarından birini oluşturan bankaların karşılaştığı en önemli sorunlardan biri, kredi riskine maruz kalmalarıdır. Kredi riskini etkileyen çok sayıda makroekonomik ve bankaya özgü faktör bulunmaktadır. Bu kapsamda son yıllarda yolsuzluğun da kredi riskini etkileyebileceği ve yolsuzluk artışının takipteki kredi oranının artmasıyla sonuçlanacağı görüşü gündeme gelmiştir. Dolayısıyla bu çalışmanın amacı, yolsuzluğun kredi riski üzerinde herhangi bir etkisi olup olmadığını Türkiye açısından 2005-2019 dönemi için araştırmaktır. Kredi riskini temsilen takipteki kredi oranının, yolsuzluğu temsilen ise Uluslararası Şeffaflık Örgütü'nün ilan ettiği yolsuzluk endeksinin kullanıldığı çalışmada, kontrol değişkenleri olarak ekonomik büyüme, enflasyon ve kapitalizasyon değişkenleri dikkate alınmıştır. Çoklu doğrusal regresyon analizinin uygulandığı çalışma sonucunda, yolsuzluğun kredi riskini pozitif yönde etkilediği tespit edilmiş ve yolsuzluk artışının takipteki kredi oranını artırdığı belirlenmiştir. Kontrol değişkenlerine ilişkin bulgular ise, ekonomik büyümeyi temsilen kullanılan kişi başına düşen GSYİH'daki yıllık büyümenin kredi riskini olumsuz yönde ve banka sermayesinin toplam aktiflere oranını ifade eden kapitalizasyonun kredi riskini olumlu yönde etkilediğini ortaya koymuştur. Diğer taraftan enflasyona ilişkin anlamlı bir bulguya ulaşılamamıştır.

Anahtar Kelimeler: Yolsuzluk, Kredi Riski, Regresyon Analizi

The Impact of Corruption on Banking Sector Credit Risk in Turkey

Abstract

One of the most important problems faced by banks, which constitute one of the main elements of the financial system, is their exposure to credit risk. There are many macroeconomic and bank-specific factors that affect credit risk. In this context, the opinion that corruption may also affect credit risk and that the increase in corruption will result in an increase in the non performing loan (NPL) ratio has come to the fore. Therefore, the aim of this study is to investigate whether corruption has any effect on credit risk in Turkey for the period 2005-2019. In this study, the NPL ratio was used to represent credit risk, and the corruption index announced by Transparency International was used to represent corruption. In addition, economic growth, inflation and capitalization variables were taken into account as control variables in the study. As a result of the study, in which multiple linear regression analysis was applied, it was determined that corruption had a positive effect on the credit risk, and it was

determined that the increase in corruption increased the NPL ratio. Findings related to control variables revealed that annual growth in GDP per capita, which is used to represent economic growth, affects credit risk negatively, and capitalization, which expresses the ratio of bank capital to total assets, affects credit risk positively. It has been determined that inflation has no effect on credit risk.

Key Words: Corruption, Credit Risk, Regression Analysis

DENİZYOLU TAŞIMA İŞLETMELERİ TARAFINDAN KARŞILANAN YURTDIŞI GİDERLERİNİN MUHASEBELEŞTİRİLMESİ

Beyhan BELLER DİKMEN

Tarsus Üniversitesi

ORCID ID: 0000 – 0003 – 2260 – 6321

Esin ÜLGER

Tarsus Üniversitesi

ORCID ID: 0000 – 0002 – 9065 – 7801

ÖZET

Denizyolu taşımacılığı, M.Ö. 3000’li yıllardan itibaren birçok uygarlık tarafından kullanılmıştır. Literatürde bu taşımacılık türünün hangi tarihte başladığına dair kesin bir bilgi yer almamasına rağmen tarihi kanıtlar, su yollarının insanlar tarafından kullanılan en eski taşımacılık türü olduğunu göstermektedir¹. Su yolu taşımacılığının önemli bir parçası olan denizyolu taşımacılığı, denizlerde gemi ve benzeri diğer araçlarla yapılan taşımacılık türü olarak ifade edilmektedir². Denizyolu taşımacılığında tek seferde taşınabilecek yük kapasitesinin artmasıyla beraber birim maliyetlerinin azalması, hemen hemen her coğrafyaya ulaşılabilirliği sağlaması, ulaşılamayan yerlerde de karayolu ve demiryolu taşımacılığıyla desteklenerek kullanılabilir olması bu taşımacılık türünün tercih edilebilirliğini arttırmıştır.

Denizyolu taşıma araçları kullanılarak yolcu ya da yüklerin taşınması faaliyetini gerçekleştiren işletmeler, denizyolu taşıma işletmeleri olarak ifade edilebilmektedir. Bu işletmeler tarafından herhangi bir geminin bir limandan aldığı yükleri seferini başlatarak farklı bir limana taşınması sözkonusudur. Seferin başlatılması ve seferin tamamlanma sürecinde katlanılan bazı giderler bulunmaktadır. Bu süreç boyunca yararlanılacak yakıt, bakım – onarım, yiyecek – içecek ve yükleme – boşaltma vb. giderlerinin örnek verilebileceği bu giderler, denizyolu taşıma işletmelerinde yurtdışı giderler olarak ifade edilebilmektedir³. Bu giderlerin karşılanması, mali nitelikli bir işlem oluşturduğu için denizyolu taşıma işletmelerinin ortaya çıkan giderleri muhasebe kayıtları aracılığıyla raporlaması gerekmektedir.

Bu çalışmada, denizyolu taşımacılığının açıklanması ve denizyolu taşıma işletmeleri tarafından sefer sürecinde meydana gelen yurtdışı giderlerinin karşılanması ile ilgili muhasebeleştirme işlemlerinin gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, öncelikle denizyolu taşımacılığı hakkında genel bilgiler verilmiştir. Daha sonra, denizyolu taşıma işletmeleri tarafından sefer süreci boyunca oluşan yurtdışı giderlerinin karşılanması ile

¹ İrfan Arıkan ve Suavi Ahipaşaoglu, Ulaştırma İşletmeleri, Gazi Kitabevi, Ankara, 2005, s. 76.

² Abdülkerim Daştan ve Sercan Erol, “Denizyolu Taşıma İşletmeleri Muhasebesi”, Taşıma İşletmeleri Muhasebesi, (Editör: Yusuf Sürmen), Umuttepe Yayınları, Kocaeli, 2015, s. 29.

³ Abdülkerim Daştan ve Sercan Erol, a.g.e. 2015, s. 29.

ilgili bir uygulama örneği oluşturularak muhasebeleştirme işlemleri gerçekleştirilmiştir. Çalışmadaki muhasebeleştirme işlemleri, “*Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu*” (KGK) tarafından oluşturulan ve öneri niteliği taşıyan “*Finansal Raporlama Standartlarına Uygun Hesap Planı Taslağı*”ndaki hesaplar aracılığıyla yapılmıştır⁴.

Anahtar Kelimeler: Denizyolu Taşımacılığı, Yurtdışı Giderler, Muhasebeleştirme

KAYNAKÇA

- [1] Akyurt, İ., Lojistik Yönetimi. İstanbul Üniversitesi Açık Ve Uzaktan Eğitim Fakültesi, 2019.
- [2] Alıcı, M., *Türkiye’de Deniz Taşımacılığına Yönelik Vergisel Teşviklerin İncelenmesi ve Değerlendirilmesi Üzerine Bir Araştırma*. Denizcilik Uzmanlığı Tezi, Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü, Ankara, 2018.
- [3] Arıkan, İ. ve Ahıpaşaoğlu, S., Ulaştırma İşletmeleri, Gazi Kitabevi, Ankara, 2005.
- [4] Daştan, A. ve Erol, S., “Denizyolu Taşıma İşletmeleri Muhasebesi”, Taşıma İşletmeleri Muhasebesi, (Editör: Yusuf Sürmen), Umuttepe Yayınları, Kocaeli, 2015.
- [5] Denizcilik Sektör Raporu, 2021, 109. <https://www.denizticaretodasi.org.tr/tr/yayinlarimiz/sektorraporu>, (Erişim tarihi: 01.07.2021)
- [6] Doğan, Z. ve Dikmen Beller, B., Türkiye’deki Ulaştırma Sektörü ve Ulaştırma Türlerinin Karşılaştırılması, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 11(56), 759-770, 2018.
- [7] Elbirlik, G. *Türk Lojistik Sektöründe Denizyolu Taşımacılığının Önemi ve Sorunları Üzerine Bir Araştırma*, Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir, 2008.
- [8] Eskin, İ., “Denizyolu Taşıma İşletmelerinin Muhasebe Sistemi”, Taşıma İşlemlerinin Muhasebeleştirilmesi ve Vergilendirilmesi, (Editör: Mehmet Maşuk Fidan), Ekin Basım Yayın Dağıtım, İstanbul, 2020.
- [9] Görçün, Ö. Ulaştırma Sistemleri ve Yönetimi. Anadolu Üniversitesi, Eskişehir, 2018.
- [10] Keskin, H. Lojistik El Kitabı Küresel Aktörlerin Lojistik Pratikleri, Nobel Yayıncılık, Ankara, 2015.
- [11] Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK), (2020), Finansal Raporlama Standartlarına Uygun Hesap Planı Taslağı, 2020.
- [12] Şahin, G.; Sipahioğlu, A.; Öztürk, Z.; Ertek, G.; Aba, B. ve Büyükoğuzkan, G. Uluslararası Lojistik. Anadolu Üniversitesi, Eskişehir, 2018.
- [13] Tanyaş, M. ve Düzgün, M., Uluslararası Lojistik Küresel Tedarik Zinciri Yönetimi. Nobel Yayınları, Ankara, (2016).

⁴ KGK, 2020.

TÜRKİYE’NİN YAŞ SEBZE VE MEYVE İHRACATI İLE DÖVİZ KURU ARASINDAKİ NEDENSELLİK İLİŞKİSİ¹

Doç. Dr. Cem Kartal

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

<https://orcid.org/0000-0002-8453-3300>

Fatih Can Kelek

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

<https://orcid.org/0000-0003-1596-6345>

ÖZET

Uluslararası ticarete döviz, ödeme aracı olarak yabancı ülke parasını tanımlamakla beraber makroekonomik değişkenler ve cari hesaplar olarak ele alındığında açık ekonomilerde fiyat açısından büyük önem arz etmektedir. Bu bağlamda Türkiye, ithalat ve ihracat gibi dış ticaret işlemlerini gerçekleştirmek için döviz kurunu kullanmaktadır. Türkiye’nin dış ödemeler bilançosundaki ihracat kalemlerinden birisi olan tarım ihracatı genel ihracat değerleri bazında önemli bir paya sahip olmaktadır. Lojistik, elleçleme, paketlenme gibi yan sektörlerle de istihdam sağlayan tarım ihracatlarının içerisinde yaş meyve ve sebze ihracat kalemi yılın dört mevsiminde de düzenli olarak döviz girdisi sağlayan tarım ihracatlarının en önemli alt kalemlerinden birisi olduğu görülmektedir. 21.yüzyılın vermiş olduğu imkanlar dahilinde tarım alanında yaşanan teknolojik gelişmelerin, tarım ürünlerindeki kalite standartlarının yükseldiği ve verimliliklerinin arttığı göz önüne alındığında, araştırmaya konu olan Türkiye’nin yaş meyve ve sebze ihracat değerlerinin yıldan yıla aritmetik olarak artış yaşadığı istatistiksel verilerle ortaya konmaktadır. Çalışmanın amacı, Türkiye’nin yaş meyve ve sebze ihracat değerlerinin döviz kuruna olan etkisi Toda-Yamamoto yöntemi ile değişkenler arasındaki ilişkilerin nedensellik ilkesine göre istatistiksel analizlerin sonucunda birbirlerinin nedeni olup olmadığını ortaya koymaktır. Yapılan araştırmada Türkiye’nin yaş meyve ve sebze ihracat rakamları ve döviz kuru değerleri aylık olarak incelenmiş olup 2014:1-2018:12 dönemi verileri dikkate alınmıştır.

¹ Bu çalışma “Türkiye’nin Yaş Sebze ve Meyve İhracatı ile Döviz Kuru Arasındaki Nedensellik İlişkisi” adlı yüksek lisans tezinden derlenmiştir.

Zaman serilerinde durağanlık şartı aranmayan Toda-Yamamoto testi sonuçlarına göre her iki değişkenin de olasılık değerleri incelendiğinde değişkenlerin birbirleri ile ilişkisi tespit edilememiştir. Bu durumda Türkiye'nin yaş meyve ve sebze ihracat değerleri ile döviz kuru arasında nedensellik ilişkisinin bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Makroekonomik göstergelerden birisi olan döviz kurunda yaşanan dalgalanmaların Türkiye'nin yaş meyve ve sebze ihracat rakamları ile tek başına açıklanamadığını söylemek mümkün olmaktadır.

Anahtar Kelimeler : Yaş meyve ve sebze ihracatı, döviz kuru, nedensellik analizi.

FAİZ, DÖVİZ KURU VE ALTIN FİYATLARI İLİŞKİSİ NEDENSELLİK ANALİZİ**Fatih Can Kelek**

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

<https://orcid.org/0000-0003-1596-6345>**Doç. Dr. Cem Kartal**

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

<https://orcid.org/0000-0002-8453-3300>**ÖZET**

Geçmişten yakın tarihe kadar olan süreçte altın madeni bir ödeme aracı olarak kullanılmıştır. Bu yüzden her ülkenin ulusal parasının bir altın karşılığı olmuştur. Ancak Bretton Woods anlaşması ile her ülke kendi para birimini dolar paritesi adı verilen Amerikan Doları karşısında sabitlemişlerdir. Böylece diğer ülkeler ulusal paralarını tek bir para birimine yani Amerikan Doları'na sabitlemişken küresel piyasalar ise uluslararası ticarete en çok kullanılan para birimi olan Amerikan Doları'nı altın fiyatlarına sabitlemişlerdir. 1973 yılından sonra birçok ülke sabit kur rejimini terk ederek dalgalı kur rejimini kullanmaya başlamışlar ve günümüze kadar devam etmişlerdir. Küresel ekonomilerde yaşanan serbestleşmelerin sonucunda uluslararası ekonomilerin Amerikan Doları'na entegre olmaları hızlanmıştır. Uluslararası yatırımlar ve sermaye hareketliliği gibi unsurlar ülke ekonomilerindeki dolar paritesinde dalgalanmalara sebep olmuştur. Bu noktada ulusal merkez bankaları dolar paritesindeki dalgalanmaları kontrol edebilmek adına mevcut rezervleri ile piyasaya fonlama yaparak ya da faiz oranlarını arttırıp azaltarak müdahalede bulunabilmektedirler. Bu çalışmanın amacı; altın fiyatlarının, serbest piyasa koşulları altında dolar kuru ve dolar kurundaki dalgalanmalara karşı kullanılan Merkez Bankası politika faizinin aşağı ve yukarı yönlü hareketlerine karşı tepkisi incelenmiş ve değişkenlerin birbirleri ile ilişkileri nedensellik analizi ile test edilmiştir. Yapılan araştırmada dolar kuru, altın fiyatları ve faiz oranlarının istatistiksel değerleri aylık olarak incelenmiş olup 2013:1-2017:12 dönemleri veri seti ile analiz edilmiştir. Zaman serilerini durağanlaştırmak adına ADF birim kök testi yapılmış ve birinci dereceden farkları alınan zaman serileri birim kökten arındırılmış, bunun sonucunda da serilerin durağanlaştığı görülmüştür. On iki gecikmeli vektör otoregresif (VAR) modeli kurulmuş ve elde edilen bulguların F istatistik değerleri

incelendiğinde modelin bir bütün olarak anlamlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. LM testi sonuçlarına göre gecikme uzunluklarının reddedilmediği görülmüş ve otokorelasyon sorunu olmadığı tespit edilmiştir. Birim çember testinde AR köklerinin çemberin içinde kaldığı gözlemlenmiş ve modelin dinamik olarak kararlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Son olarak Granger nedensellik analizi yapılmış ve elde edilen sonuçlara göre dolar kuru, altın fiyatlarının ve faiz oranlarının tek yönlü nedeniyken altın fiyatları, faiz oranlarının tek yönlü nedeni olarak tespit edilmiştir. Dolayısıyla altın fiyatlarında yaşanan değişimler dolar kurundaki değişimlere bağlı olduğundan altın fiyatlarının, Merkez Bankası'nın dolar kuruna müdahale aracı olarak kullandığı faiz değişkeninin nedeni olduğunu söyleyebilmek mümkündür.

Anahtar Kelimeler : Döviz kuru, altın fiyatları, faiz oranları, nedensellik analizi

